

Влада на Република Северна Македонија

Скопје/Shkup, 5 мај

Бр. 41-4556/3

До
Претседателот на Собранието на
Република Северна Македонија
Скопје

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 132, 137 и 170 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за градење, по скратена постапка, што го утврди на седницата, одржана на 5 мај 2023 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени Благој Бочварски, министер за транспорт и врски и Беким Реџеџи, заменик на министерот за транспорт и врски, а за повереници Митко Трајчулески, државен секретар во Министерството за транспорт и врски и Мартин Оџаклиески, државен советник во Министерството за транспорт и врски.

Овој закон произлегува од Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија.

Нë базë тë nenит 91, alinesë 2 тë Kushtetutës së Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe neneve 132, 137 dhe 170 тë Rregullores së Kuvendit тë Republikës së Maqedonisë, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut Ju parashtrohet, Propozim-ligjin për ndryshimin dhe plotsimin e Ligjit për Ndërtim, me procedurë тë shkurtuar, që e përcaktoi në seancën e mbajtur më 5 мај 2023.

Për përfaqësues тë Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut në Kuvend janë përcaktuar Bllagoj Boçvarski, ministër i Transportit dhe Lidhjeve dhe Bekim Rexhepi, zëvendësministër i Transportit dhe Lidhjeve ndërsa për тë besuar Mitko Trajçulleski, sekretar shtetëror në Ministrinë e Transportit dhe Lidhjeve dhe Martin Oxhaklieski, këshilltar shtetëror në Ministrinë e Transportit dhe Lidhjeve.

Ky ligj rrjedh nga Programi Kombëtar për miratimin e тë drejtës së Bashkimit Evropian.

Прв заменик на претседателот на Владата на
Република Северна Македонија

dr. Artan Grubi

Подготвил: м-р Марија Арсова - Лазаревска, советник
Проверил: Никола Пасков, раководител на одделение
Катерина Јаневска, раководител на одделение
Контролирал: Стојанчо Радичевски, помошник раководител на сектор
Jetmiga Maliqi, помошник раководител на сектор
Согласен: Снежана М. Пендовски, државен советник
Зоран Брњарчевски, раководител на сектор
Одобрил: м-р Методија Димовски, генерален секретар на Владата

ПРЕДЛАГАЧ:

Владата на Република Северна Македонија

PROPOZUES:

Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut

ПРЕТСТАВНИЦИ:

Благој Бочварски, министер за транспорт и врски и

PËRFAQËSUES:

Bllagoj Boçvarski, ministër për transport dhe lidhje dhe

Беќим Реџеќи, заменик на министерот за транспорт и врски

Bekim Rexhepi, zëvendësministër për transport dhe lidhje

ПОВЕРЕНИЦИ:

Митко Трајчулески, државен секретар во Министерството за транспорт и врски

TË BESUAR:

Mitko Trajçuleski, sekretar shtetëror në Ministrinë për transport dhe lidhje

Мартин Оџаклиески, државен советник во Министерството за транспорт и врски

Martin OXHAKLIESKI, sekretar shtetëror në Ministrinë për transport dhe lidhje

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
за изменување и дополнување на Законот за градење, по скратена постапка

PROPOZIM LIGJ PËR
ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për ndërtim, në procedurë të shkurtuar

Скопје, мај 2023 година

Shkup, maj 2023

В О В Е Д

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДАТ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Согласно Извадокот од Нацрт-записник од Стопедесет и првата седница на Владата на Република Северна Македонија одржана на 2 мај 2023 година, бр.41-4486/1, заради овозможување на ефикасна изградба и ставање во употреба на градби од стратешки интерес како државни патишта, железнички пруги, магистрални гасоводи, како и други градби од јавен интерес кои се реализираат како стратешки инвестициони проекти или проекти од стратешко национално значење утврдени со закон, предвидени со Законот за утврдување на јавен интерес и номинирање на стратешки партнер за имплементација на проектот за изградба на инфраструктурниот Коридор 8 (делница: Тетово – Гостивар – Букојчани и проектот за автопатот Требеништа – Струга – Кафасан) и Коридорот 10 д (делница на автопатот Прилеп – Битола) во Република Северна Македонија, се предлага измената и дополнувањето на Законот за градење, преку кој ќе се уредат неуредените законски одредби во оваа област во постојниот закон.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Целта на овој предлог на закон е да се овозможи ефикасна изградба и ставање во употреба на државни патишта како градби чија изградба е предвидена со Законот за утврдување на јавен интерес и номинирање на стратешки партнер за имплементација на проектот за изградба на инфраструктурниот Коридор 8 (делница: Тетово – Гостивар – Букојчани и проектот за автопатот Требеништа – Струга – Кафасан) и Коридорот 10 д (делница на автопатот Прилеп – Битола) во Република Северна Македонија, градби од стратешки интерес се државни патишта, железнички пруги, магистрални гасоводи, како и други градби од јавен интерес кои се реализираат како стратешки инвестициони проекти или проекти од стратешко национално значење утврдени со закон. Изградбата на коридорите 8 и 10 се од клучно значење и во контекст на индикативното проширување на трансевропската транспортна мрежа кон Западен Балкан, вклучително и Северна Македонија, во согласност со Регулативата 1315/2013 на Европскиот парламент и на Советот на Европа и Делегираната регулатива на Комисијата (ЕУ)

HYRJE

I. VLERËSIMI I GJENDJEVE QË DUHET TË RREGULLOHEN ME LIGJ DHE SHKAQET E MIRATIMIT TË LIGJIT

Sipas Ekstraktit nga Draft - Procesverbali i mbledhjes së Njëqind e pesëdhjetë e një të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, të mbajtur më 2 maj 2023, nr. 41-4486/1, për të mundësuar ndërtim efikas dhe vënien në shfrytëzimin të ndërtimeve me interes strategjik si rrugë shtetërore, hekurudha, gazsjellës magjstral, si dhe ndërtime tjera të interesit publik që realizohen si projekte të investimit strategjik ose projekte të rëndësisë strategjike kombëtare të përcaktuara me ligj, të parapara me Ligjin për përcaktimin e interesit publik dhe nominimin e partnerit strategjik për implementimin e projektit për ndërtimin e korridorit iinfrastrukturor 8 (aksi rrugor: Tetovë – Gostivar – Bukojčan dhe projektit për autostradën Trebenishtë – Strugë – Qafë Thanë) dhe korridorit 10 d (aksi rrugor i autostradës Prilep – Manastir) në Republikën e Maqedonisë së Veriut, propozohet ndryshimi dhe plotësimi i Ligjit për Ndërtim, përmes të cilit do të rregullohen dispozitat e parregulluara ligjore në këtë sferë në ligjin aktual.

II. QËLLIMET, PARIMET DHE ZGJIDHJET THEMELORE

Qëllimi i këtij propozim ligji është të mundësojë ndërtimin efikas dhe vënien në përdorim të rrugëve shtetërore si ndërtime, ndërtimi i të cilave është paraparë me Ligjin për përcaktimin e interesit publik dhe nominimin e partnerit strategjik për implementimin e projektit për ndërtimin e korridorit iinfrastrukturor 8 (aksi rrugor: Tetovë – Gostivar – Bukojčan dhe projekti për autostradën Trebenishtë – Strugë – Qafë Thanë) dhe korridorit 10 d (aksi rrugor: Prilep – Manastir) në Republikën e Maqedonisë së Veriut, ndërtime me interes strategjik janë rrugët shtetërore, hekurudhat, gazpërçuesit magjstralë, si dhe ndërtimet e tjera me interes publik që realizohen si projekte investuese strategjike ose projekte me rëndësi strategjike kombëtare të përcaktuara me ligj. Ndërtimi i Korridorit 8 dhe 10 është i një rëndësie jetike dhe në kontekst të zgjerimit indikativ të rrjetit transportues transeuropian drejt Ballkanit Perëndimor, duke përfshirë edhe Maqedoninë e Veriut, në përputhje me Rregullativën 1315/2013 të Parlamentit European dhe të Këshillit të Europës dhe Rregullativës së deleguar të Komisionit (BE) 2016/758.

2016/758.

Имајќи предвид дека индикативните карти на трансевропската транспортна мрежа се проширија и до Северна Македонија, неопходно е да се обезбеди навремено и квалитетно завршување на проектите за изградба на коридорите 8 и 10“.

Начела врз кои се заснова законот се економичност и ефикасност на постапката.

Основните решенија се во насока на прецизирање на начинот на проектирањето, ревизијата, изградбата, надзорот над изградбата, ставањето во употреба и запишувањето на предметните градби.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Одредбите од Предлогот на закон не имплицираат финансиски последици врз Буџетот на Република Северна Македонија и другите јавни финансиски средства.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИНОТ НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Спроведувањето на Законот не повлекува материјални обврски.

V. ПРЕГЛЕД НА РЕГУЛАТИВИ ОД ДРУГИ ПРАВНИ СИСТЕМИ И УСОГЛАСЕНОСТА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН СО ПРАВОТО НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА

VI. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Имајќи во предвид дека не се работи за сложен и обемен закон, согласно член 170 став (1) алинеја 1 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, се предлага Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за градење да се донесе по скратена постапка.

Duke e pasur parasysh se hartat indikative të rrjetit transportues transeuropian u zgjeruan edhe deri në Maqedoninë e Veriut, është e patjetërsueshme të sigurohet përfundim cilësor dhe në kohë i projekteve për ndërtimin e Korridoreve 8 dhe 10”.

Parimet mbi të cilat bazohet ligji janë ekonomia dhe efikasiteti i procedurës.

Zgjidhjet themelore janë në drejtim të saktësimit të mënyrës së projektimit, revizionit, ndërtimit, mbikëqyrjes së ndërtimit, vënies në përdorim dhe regjistrimit të lëndëve të ndërtimeve.

III. VLERËSIMI I PASOJAVE FINANCIARE NGA PROPOZIM LIGJI PËR BUXHETIN DHE MJETET TJERA FINANCIARE PUBLIKE

Dispozitat e Propozim ligjit nuk implikojnë pasoja financiare në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe në mjetet tjera financiare publike.

IV. VLERËSIMI I MJETEVE FINANCIARE TË NEVOJSHME PËR ZBATIMIN E LIGJIT, MËNYRA E SIGURIMIT TË TYRE, TË DHËNA NËSE ZBATIMI I LIGJIT PËRFSHIN DETYRIME MATERIALE PËR SUBJEKTE TË VEÇANTA

Zbatimi i ligjit nuk sjell detyrime materiale.

V. KONTROLLIM I RREGULLATIVAVE NGA SISTEME TJERA JURIDIKE DHE PËRPUTHSHMËRIA E PROPOZIM – LIGJIT ME TË DREJTËN E BASHKIMIT EUROPIAN

VI. PROCEDURA E SHKURTUAR PËR MIRATIMIN E LIGJIT

Duke patur parasysh se nuk bëhet fjalë për ligj voluminoz dhe kompleks dhe në përputhje me nenin 170 paragrafin (1) alinenë 1 të Rregullores së punës të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë, propozohet që Propozim-ligji për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për ndërtim të miratohet me procedurë të shkurtuar.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И
ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ГРАДЕЊЕ

Член 1

Во Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр.130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 244/19, 18/20, 279/20 и 227/22), во член 2 по точката 16 се додава нова точка 16-а, која гласи :

„16-а. Градби од стратешки интерес се државни патишта, железнички пруги, магистрални гасоводи, како и други градби од јавен интерес кои се реализираат како стратешки инвестициони проекти или проекти од стратешко национално значење утврдени со закон, а чија изградба како градби од јавен интерес е предвидена со урбанистички проект за градби од стратешки интерес одобрен согласно Законот за урбанистичко планирање.“.

Член 2

По членот 2-б се додава нов член 2-в кој гласи:

„Член 2-в

(1) Изградбата на градбите од стратешки интерес се врши врз основа на урбанистички проект за градби од стратешки интерес одобрен согласно Законот за урбанистичко планирање, при што соодветно се применуваат одредбите од овој закон кои се однесуваат на изработката и ревизијата на проектната документација, изградбата и надзорот над изградбата на градбите, мислењето за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита на градбата, формирањето и уредувањето на градилиште, документацијата на градилиште, пријавувањето на започнување со изградба согласно член 67 од овој закон, дислокација на далновод, трафостаница, канализација, водовод, топловод како и разни видови на инсталации, согласно член 78-д од овој закон, одобрението за употреба и запишувањето на објектот во јавната книга на недвижностите.

(2) За градбите од стратешки интерес не се применуваат одредбите од овој закон кои се однесуваат на постапките за одобрување на идеен проект, за издавање на одобрение за

PROPOZIM-LIGJ PËR NDRYSHIMIN DHE
PLOTËSIMIN E
LIGJIT PËR NDËRTIM

Neni 1

Në Ligjin për ndërtim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 130/2009, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79 /13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15 , 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18 dhe 168/18 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 244/19, 18 /20, 279/20 dhe 227/22), në nenin 2, pas pikës 16, shtohet pikë e re 16-a, siç vijon:

"16.a. Ndërtime me interes strategjik janë rrugët shtetërore, hekurudhat, gazsjellësit magjistral, si dhe ndërtimet e tjera me interes publik që realizohen si projekte investuese strategjike ose projekte me rëndësi strategjike kombëtare të përcaktuara me ligj, ndërtimi i të cilave si ndërime me interes publik parashikohet me projekt urbanistik për ndërtime me interes strategjik i miratuar sipas Ligjit për planifikim urbanistik."

Neni 2

Pas nenit 2-b, shtohet neni i ri 2-v, siç vijon:

"Neni 2-v

(1) Ndërtimi i ndërtimeve me interes strategjik kryhen në bazë të projektit urbanistik për ndërtim me interes strategjik i miratuar në përputhje me Ligjin për planifikim urbanistik, me çka në mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat nga ky ligji që kanë të bëjnë me përpunimin dhe revizionin e dokumentacionit të projektit, ndërtimin dhe mbikëqyrjen e ndërtimit të ndërtimeve, mendimin për shkallën e projektuar dhe të kryer të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes sizmike të ndërtimit, formimin dhe rregullimin e kantierit, dokumentacionin e kantierit, njoftimi për fillimin e ndërtimit në përputhje me nenin 67 të këtij ligji, dislokimin e largpërçuesit, trafostacionet, kanalizimit, ujësjellësit, tubacionit të ngrohjes si dhe llojeve të ndryshme të instalimeve, në përputhje me nenin 78-d të këtij ligji, lejes për përdorimin dhe regjistrimin e obјektit në librin publik të patundshmërive.

(2) Për ndërtimet me interes strategjik, nuk zbatohen dispozitat e këtij ligji që kanë të bëjnë me procedurat për miratimin e projektit ideor, për dhënien e lejes së ndërtimit, kushtet për fillimin e

градење, условите за започнување со изградба, за измени во текот на изградбата, за промена на инвеститор, за издавање на одобрение за подготвителни работи, за прибележување и предбележување на градбата во јавната книга на недвижности, за рокот за изградба, за формирање на одлагалиште на земјиште, за дислокација на далновод, трафостаница, нафтовод, продуктовод, магистрален гасовод, магистрален топовод, согласно член 78-б од овој закон, за реконструкција и за издавање на решение за изградба на градбите односно поставување на опремата од член 73 на овој закон.“.

Член 3

Во членот 3 во ставот (1) по зборовите „или проектот за инфраструктура“ се додаваат зборовите „или урбанистичкиот проект за градби од стратешки интерес.“.

Член 4

Во членот 4-а во ставот (2) точката на крајот на реченицата се заменува со записка и се додаваат зборовите „а за градбите од стратешки интерес мислењето се обезбедува од страна на инвеститорот пред започнувањето со изградба на градбата и истото е составен дел на основниот проект.“

Член 5

Во членот 29 во ставот (1) алинејата 2 се менува и гласи:

„-да изведува градежни работи согласно одобрението за градење и ревидираниот основен проект односно во согласност со ревидиран основен проект и урбанистичкиот проект од член 2-в став (1) од овој закон за градбите од стратешки интерес, а доколку е издадено одобрение за градење врз основа на идеен проект согласно Законот за технолошки индустриски развојни зони и Законот за индустриски-зелени зони да изведува градежни работи согласно одобрението за градење и идејниот проект, “

Член 6

Во членот 36 во ставот (1) алинејата 1 се менува и гласи:

„-да врши проверка над изградбата дали истата е во согласност со ревидираниот основен проект и одобрението за градење односно во согласност со ревидиран основен проект и урбанистичкиот проект од член 2-в став (1) од овој закон за градбите од стратешки интерес, а доколку е издадено одобрение за градење врз основа на идеен проект согласно Законот за технолошки индустриски развојни зони и Законот за индустриски-зелени зони да

ndërtimit, për ndryshimet gjatë ndërtimit, për ndryshimin e investitorit, për dhënien e lejes për punë përgatitore, për shënimin dhe parashënimin e ndërtimit në librin publik të patundshmërive, për afatin e ndërtimit, për formimin e venddepozitimit të tokës, për dislokimin e largpërçuesit, trafove, naftësjellësit, tubacionit të produkteve, gazsjellësit kryesor, tubacionit të ngrohjes, në përputhje me nenin 78-b të këtij ligji, për rindërtim dhe për dhënien e vendimit për ndërtimin e ndërtimeve, përkatësisht instalimin e pajisjeve nga neni 73 i këtij ligji.“.

Neni 3

Në nenin 3 në paragrafin (1) pas fjalëve: "ose projektit të infrastrukturës" shtohen fjalët: "ose projektit urbanistik për ndërtime me interes strategjik.“.

Neni 4

Në nenin 4-a, në paragrafin (2) pika në fund të fjalisë zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: “ndërsa për ndërtimet me interes strategjik mendimi sigurohet nga investitori para fillimit të ndërtimit të ndërtësës dhe është pjesë përbërëse e projektit bazë.“.

Neni 5

Në nenin 29 në paragrafin (1) alinea 2 ndryshohet dhe thotë:

“- të kryejë punë ndërtimore në përputhje me lejen e ndërtimit dhe projektin bazë të rishikuar, gjegjësisht në përputhje me projektin bazë të rishikuar dhe projektin urbanistik nga neni 2-v paragrafi (1) të këtij ligji për ndërtimet me interes strategjik, dhe nëse është lëshuar leje ndërtimi në bazë të një projekti ideor në përputhje me Ligjin për zona zhvillimore teknologjike industriale dhe Ligjit për zonat e gjelbra industriale për kryerjen e punëve ndërtimore në përputhje me lejen e ndërtimit dhe projektin ideor, “.

Neni 6

Në nenin 36 në paragrafin (1) alinea 1 ndryshohet si vijon:

“- të kryejë kontroll mbi ndërtimin nëse është në përputhje me projektin bazë të rishikuar dhe lejen e ndërtimit, gjegjësisht në përputhje me projektin bazë të rishikuar dhe projektin urbanistik nga neni 2-v paragrafi (1) nga ky ligj për ndërtimet me interes strategjik, dhe nëse është lëshuar leje ndërtimi në bazë të një projekti ideor në përputhje me Ligjin për zona zhvillimore teknologjike industriale dhe Ligjit për zonat të gjelbra industriale, të kryejë kontroll

врши проверка над изградбата дали истата е во согласност со идејниот проект и одобрението за градење.“.

Член 7

Во членот 51 по ставот (4) се додава нов став (5) кој гласи:

„(5) По завршувањето со изградбата на градбите од стратешки интерес се изработува проект на изведена состојба, кој го заверува надзорен инженер кој вршел надзор над изградбата на градбата.“.

Член 8

Во членот 53 по ставот (3) се додава нов став (4) кој гласи:

„(4) По исклучок од ставот (1) на овој член, проектната документација за градбите од стратешки интерес се изработува и заверува во писмена форма, на начин утврден со прописот од член 54 од овој закон.“.

Член 9

Во членот 67 по ставот (11) се додава нов став (12) кој гласи:

„(12) За градбите од стратешки интерес инвеститорот е должен пред започнувањето на изградбата, да достави писмено известување за започнување на изградбата до органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот, градежната инспекција и инспекцијата на трудот.“.

Член 10

По членот 78-г се додава нов член 78-д кој гласи:

„Член 78-д

(1) Доколку при изградба на градбите од стратешки интерес е потребно да се изврши дислокација на далновод, трафостаница, канализација, водовод, топловод како и разни видови на инсталации (телефонски, телеграфски и други кабловски водови, нисконапонски електрични водови односно водови за напојување и други слични уреди), инвеститорот дислокацијата ја врши преку изведувачот а во соработка со сопственикот односно операторот на објектот односно инсталацијата кои треба да се дислоцираат.

(2) Дислокација на објект односно инсталација од ставот (1) на овој член се врши врз основа на урбанистичкиот проект за градби од стратешки интерес согласно кој се гради градбата од стратешки интерес или врз основа

nëse ndërtimi është në përputhje me projektin ideor dhe me lejen e ndërtimit,“.

Neni 7

Në nenin 51, pas paragrafit (4) shtohet paragrafi i ri (5), si vijon:

“(5) Pas përfundimit të ndërtimit të ndërtesave me interes strategjik, përgatitet projekti i gjendjes së kryer , i cili vërtetohet nga inxhinieri mbikëqyrës që ka mbikëqyrur ndërtimin e objektit.“.

Neni 8

Në nenin 53, pas paragrafit (3) shtohet paragrafi i ri (4), si vijon:

“(4) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, dokumentacioni i projektit për ndërtimet me interes strategjik përpilohet dhe vërtetohet në formë me shkrim, në mënyrën e përcaktuar me rregullën nga neni 54 i këtij ligji.“.

Neni 9

Në nenin 67, pas paragrafit (11) shtohet paragrafi i ri (12), si vijon:

“(12) Për ndërtimet me interes strategjik, investitori është i detyruar që para fillimit të ndërtimit t'i parashtrijë njoftim me shkrim për fillimin e ndërtimit organit të administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve në fushën e rregullimit hapësinor, inspeksionit ndërtimor dhe inspeksionit të punës.“.

Neni 10

Pas nenit 78-g, shtohet nen i ri 78-d, si vijon:

“Neni 78-d

(1) Nëse gjatë ndërtimit të ndërtesave me interes strategjik është e nevojshme të dislokohen largpërçuesit, trafostacionet, kanalizimet, ujësjellësi, tubacionet e ngrohjes, si dhe llojet e ndryshme të instalimeve (telefonike, telegrafike dhe linja të tjera te kablllove të ulëta, linjat elektrike të tensionit të ulët, gjegjësisht linjat e energjisë elektrike dhe pajisje të tjera të ngjashme), investitori e kryen dislokimin nëpërmjet realizuesit dhe në bashkëpunim me pronarin ose operatorin e objektit gjegjësisht instalimet që duhet të dislokohen.

(2) Dislokimi i objektit ose instalimit nga paragrafi (1) i këtij neni kryhet në bazë të projektit urbanistik për ndërtimet me interes strategjik sipas të cilit ndërtohet ndërtesa me interes strategjik ose në bazë të projektit për

на проект за дислокација.

(3) Доколку земјиштето на кое е предвидено да се дислоцира објектот односно инсталацијата од ставот (1) на овој член е во сопственост на физички или правни лица, потребно е да се уредат имотно-правните односи со сопственикот на земјиштето со склучување на договор за долготраен закуп за земјиштето или со согласност од сопственикот на земјиштето за поставување односно изградба на објектот кој треба да се дислоцира или да се заснова право на службеност на земјиштето или во постапка за експропријација да е донесена одлука за воведување во владение на земјиштето согласно со Законот за експропријација.

(4) Дислоцираните објекти и инсталации од ставот (1) на овој член се ставаат во употреба врз основа на нотарски заверена изјава од надзорен инженер со овластување А за вршење на надзор над изградбата на градби, со која истиот потврдува дека објектот односно инсталацијата се дислоцирани во согласност со техничките прописи и стандарди за предметната дислокација и истите можат да се стават во употреба.

(5) Изјавата од ставот (4) на овој член, претставува правен основ за запишување на правото на сопственост на дислоцираниот објект односно инсталација во јавната книга за запишување на правата на недвижности, на име на сопственикот односно операторот на дислоцираниот објект односно инсталација.

(6) Дислоцираниот објект односно инсталација од ставот (1) на овој член за кои е дадена изјава согласно ставот (4) на овој член, а за кои во постапка на експропријација е донесена одлука за воведување во владение на земјиштето согласно со Законот за експропријација, можат да се стават во употреба, но не можат да се запишат во јавната книга за запишување на правата на недвижности се до решавање на имотно-правните односи со сопственикот на земјиштето на кое истите се дислоцирани.

(7) Дислокацијата на објектите односно инсталациите од ставот (1) на овој член при изградба на градби од стратешки интерес претставува јавен интерес.“

Член 11

Во членот 86 во ставот (1) точката 3) се менува и гласи:

„-одобрение за градење со основен проект, а за градбите од стратешки интерес урбанистички проект од член 2-в став (1) од овој закон и основен проект.“

dislokim.

(3) Nëse toka në të cilën parashihet të dislokohet objekti, përkatësisht instalimi nga paragrafi (1) i këtij neni, është në pronësi të personave fizikë ose juridikë, është e nevojshme të rregullohen marrëdhëniet pronësore-juridike me pronarin e tokës me lidhjen e marrëveshjes për qira afatgjate të tokës ose me pëlqimin e pronarit të tokës për instalim ose ndërtim të objektit që do duhet të dislokohet ose të vendoset e drejta e servitutit të tokës ose në procedurën e shpronësimit të jetë marrë vendim për marrjen në zotërim të tokës në pajtim me Ligjin për shpronësim.

(4) Objektet dhe instalimet e dislokuara nga paragrafi (1) i këtij neni vihen në përdorim në bazë të deklaratës së noterizuar nga inxhinieri mbikëqyrës me autorizimin А për mbikëqyrjen e ndërtimit të objekteve, me të cilën vërteton se objekti gjegjësisht instalimi është dislokuar në përputhje me rregulloret teknike dhe standardet për dislokimin objektiv në fjalë dhe mund të vihen në përdorim.

(5) Deklarata nga paragrafi (4) i këtij neni përbën bazë juridike për regjistrimin e të drejtës së pronësisë të objektit të dislokuar, gjegjësisht të instalimit, në librin publik për regjistrimin e të drejtave të paluajtshmërive, në emër të pronarit gjegjësisht operatorit të objektit, gjegjësisht instalimit të dislokuar.

(6) Objekti i dislokuar, gjegjësisht instalimi nga paragrafi (1) i këtij neni, për të cilin është dhënë deklaratë në përputhje me paragrafin (4) të këtij neni, dhe për të cilin në procedurën e shpronësimit është miratuar vendim për të marrë në posedim tokën në përputhje me Ligjin për shpronësim, mund të vihet në përdorim, por nuk mund të regjistrohen në librin publik për regjistrimin e të drejtave të paluajtshmërive deri në zgjidhjen e marrëdhënieve pronësore-juridike me pronarin e tokës në të cilën janë dislokuar.

(7) Dislokimi i objekteve, gjegjësisht i instalimeve nga paragrafi (1) i këtij neni gjatë ndërtimit të ndërtesave me interes strategjik paraqet interes publik.“

Neni 11

Në nenin 86, paragrafin (1) pika 3) ndryshohet si vijon:

“- leje për ndërtimin me projekt bazë, kurse për objektet me interes strategjik projekti urbanistik nga neni 2-c paragrafi (1) i këtij ligji dhe projekti bazë;“

Член 12

Во членот 87 во ставот (6) зборовите „став (4)“ се заменуваат со зборовите „став (5)“, а по зборовите „магистрални и собирни улици на подрачјето на градот Скопје“ се става запирка и се додаваат зборовите „за градбите од стратешки интерес.“.

Член 13

По членот 87-а се додава нов член 87-б кој гласи:

„Член 87-б

(1) Градбите од стратешки интерес ќе се стават во употреба по издавање на одобрение за употреба од страна на органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот, при што соодветно се применуваат одредбите од овој закон кои се однесуваат за одобрението за употреба.

(2) Одобрението за употреба за градбите од ставот (1) на овој член се издава откако по техничкиот преглед ќе се утврди дека градбата е изградена во согласност со проектот за изведена состојба заверен од надзорен инженер согласно членот 51 став (5) на овој закон.

(3) Постапката за издавање на одобрение за употреба за градбите од стратешки интерес се спроведува во писмена форма.“.

Член 14

Во членот 88 ставот (2) се менува и гласи гласи:

„Кон барањето од ставот (1) на овој член инвеститорот поднесува:

-ревидиран основен проект, а доколку се извршени измени во текот на изградбата проект на изведена состојба кој во случаите од членот 51 став (4) од овој закон треба да биде заверен од надзорен инженер;

-завршен извештај на надзорен инженер со кој е потврдено дека градбата е изградена согласно ревидираниот основен проект и одобрението за градење;

-проект на изведена состојба заверен од надзорен инженер, доколку барањето од став (1) на овој член се однесува за градби од стратешки интерес;

-завршен извештај на надзорен инженер со кој е потврдено дека градбата е изградена согласно урбанистичкиот проект од член 2-в став (1) на овој закон, ревидиран основен проект и проектот на изведена состојба, доколку барањето од став (1) на овој член се однесува за градби од стратешки интерес и

-извадок од јавната книга за запишување

Neni 12

Në nenin 87 pika (6) fjalët: "paragrafi (4)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafi (5)", dhe pas fjalëve: "rrugët magjistrale dhe përmbledhëse në zonën e qytetit të Shkupit" shënohet presje dhe shtohen fjalët: "për ndërtimet me interes strategjik,“.

Neni 13

Pas nenit 87-a, shtohet neni i ri 87-b, si vijon:

“Neni 87-b

(1) Ndërtimet me interes strategjik do të vihen në shfrytëzim pas dhënies së lejes për përdorim nga organi i administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve nga fusha e rregullimit hapësinor, me çka zbatohen dispozitat e këtij ligji që kanë të bëjnë me lejen për shfrytëzim.

(2) Leja për përdorim për ndërtimet nga paragrafi (1) i këtij neni lëshohet pasi nga kontrolli teknik është vërtetuar se objekti është ndërtuar në pajtim me projektin për gjendjen e kryer të vërtetuar nga inxhinieri mbikëqyrës në pajtim me nenin 51 paragrafin (5) të këtij ligji.

(3) Procedura për dhënien e lejes së përdorimit të ndërtimeve me interes strategjik bëhet me shkrim.“.

Neni 14

Në nenin 88 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

“Me kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni, investitori paraqet:

- projekt bazë të rishikuar dhe nëse gjatë ndërtimit janë bërë ndryshime, projekt i gjendjes së realizuar, i cili në rastet nga neni 51 paragrafi (4) të këtij ligji duhet të vërtetohet nga inxhinieri mbikëqyrës;

- raport përfunduar i inxhinierit mbikëqyrës, i cili vërteton se ndërtimi është i ndërtuar në përputhje me projektin bazë të rishikuar dhe lejës së ndërtimit;

- projekt i gjendjes së realizuar i vërtetuar nga inxhinieri mbikëqyrës, nëse kërkesa nga paragrafi (1) i këtij neni ka të bëjë me ndërtimet me interes strategjik;

- raport i përfunduar i inxhinierit mbikëqyrës, i cili vërteton se objekti është ndërtuar në përputhje me projektin urbanistik nga neni 2-c paragrafi (1) të këtij ligji, projektin bazë të rishikuar dhe projektin në gjendjen e kryer, përderisa kërkesa nga paragrafi (1) i këtij neni i referohet objekteve me interes strategjik dhe

- ekstrakt nga libri publik i regjistrimit të të

на правата на недвижностите за последната состојба за запишаните права на градбата (имотен лист), заради утврдување на правниот однос во врска со градбата меѓу инвеститорот и сопственикот на земјиштето.“

По ставот (7) се додаваат два нови става (8) и (9) кои гласат:

„(8) Кон барањето за издавање на одобрение за употреба за градби од стратешки интерес не се доставува документацијата од ставот (2) алинеи 1 и 2 на овој член.

(9) Одредбите од ставовите (3) и (4) на овој член се применуваат и во постапката за издавање на одобрение за употреба за градби од стратешки интерес.“

Член 15

Во членот 89 во ставот (4) се додава нова реченица која гласи:

„Комисијата за технички преглед, за градбите од стратешки интерес ја формира органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот.“

Член 16

Во членот 90 во став (2) во алинејата 1 зборовите „членот 51 став (4)“ се заменуваат со зборовите „членот 51 ставови (4) и (5)“.

По ставот (7) се додава нов став (8) кој гласи:

„(8) Одредбите од ставовите (4) и (5) на овој член се применуваат и за градбите од стратешки интерес.“

Член 17

Во членот 94 во ставот (1) по зборовите „членот 57 на овој закон“ се додаваат зборовите „како и за градбите од стратешки интерес“.

Член 18

По членот 96 се додава нов член 96-а кој гласи:

„Член 96-а

(1) По издавањето на одобрението за употреба, инвеститорот доставува одобрение за употреба, проект на изведена состојба заверен од надзорен инженер, геодетски елаборат од извршен премер на објектот и доказ за платени трошоци за запишување на објектот во јавната книга на недвижностите, до органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот, заради запишување на објектот во јавната книга на недвижностите.

(2) Органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на

drejtave të patundshmërive për gjendjen e përfundimit për të drejtat e regjistruara të ndërtimit (certifikata pronësore), për shkakt të përcaktimit të marrëdhënies juridike në lidhje me ndërtimin ndërmjet investitorit dhe pronarit të tokës.“

Pas paragrafit (7) shtohen dy paragrafë të rinj (8) dhe (9), siç vijon:

“(8) Dokumentacioni nga paragrafi (2) paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni nuk do t'i dorëzohet kërkesës për lëshimin e lejes për shfrytëzim të objekteve me interes strategjik.

(9) Dispozitat nga paragrafët (3) dhe (4) të këtij neni zbatohen edhe në procedurën për dhënien e lejes së shfrytëzimit për objektet me interes strategjik.“

Neni 15

Në nenin 89 paragrafi (4) shtohet një fjali e re siç vijon:

“Komisioni për Kontroll Teknik, për objektet me interes strategjik, themelohet nga organi i administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e punëve në fushën e rregullimit të hapësirës.“

Neni 16

Në nenin 90 paragrafi (2) në alinenë 1 fjalët: "neni 51 paragrafi (4)" zëvendësohen me fjalët: "neni 51 paragrafët (4) dhe (5)".

Pas paragrafit (7) shtohet paragrafi i ri (8), siç vijon:

“(8) Dispozitat e paragrafëve (4) dhe (5) të këtij neni zbatohen edhe për ndërtimet me interes strategjik.“

Neni 17

Në nenin 94 në paragrafin (1) pas fjalëve: "neni 57 i këtij ligji" shtohen fjalët: "si dhe për ndërtimet me interes strategjik".

Neni 18

Pas nenit 96, shtohet neni i ri 96-а, siç vijon:

“Neni 96-а

(1) Pas dhënies së lejes së përdorimit, investitori dorëzon lejen e përdorimit, projektin e gjendjes së realizuar të vërtetuar nga inxhinieri mbikëqyrës, elaboratin gjeodezik për matjen përfundimtare të obјektit dhe vërtetimin e shpenzimeve të paguara për regjistrimin e obјektit në librin publik të patundshmërive, organit kompetent të administratës shtetërore për kryerjen e punëve në fushën e rregullimit të hapësirës, me qëllim regjistrimin e obјektit në librin publik të patundshmërive.

(2) Organi i administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e punëve nga fusha e

уредување на просторот доставува барање за запишување на објектот во јавната книга на недвижности, до надлежниот орган за запишување на правата на недвижности, во рок од три работни дена од денот на приемот на документацијата од ставот (1) на овој член.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член, градбите од стратешки интерес за кои во постапка за експропријација е донесена одлука за воведување во владение на земјиштето согласно Законот за експропријација, не можат да се запишат во јавната книга на недвижностите се до решавање на имотно-правните односи со сопственикот на земјиштето на кое истите се изградени.“.

Член 19

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

regullimit hapësinor, deri te organi kompetent për regjistrimin e të drejtave të patundshëmive, dorëzon kërkesë në afat prej tri ditësh pune nga dita e pranimit të dokumentacionit nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Me përjashtim të paragrafit (2) të këtij neni, ndërtime të interes strategjik për të cilat në procedurën e shpronësimit është marrë vendim për futjen në posedim të tokës në pajtim me Ligjin për shpronësim, nuk mund të regjistrohen në librin publik të patundshëmive deri në zgjidhjen e marrëdhënieve pronësore-juridike me pronarin e tokës në të cilin janë ndërtuar.”.

Neni 19

Ky ligj hyn në fuqi ditën e publikimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Со Предлогот на закон се утврдуваат посебен вид на градби, градби од стратешки интерес и тоа државни патишта како градби чија изградба е предвидена со Законот за утврдување на јавен интерес и номинирање на стратешки партнер за имплементација на проектот за изградба на инфраструктурниот Коридор 8 (делница: Тетово – Гостивар – Букојчани и проектот за автопатот Требеништа – Струга – Кафасан) и Коридорот 10 д (делница на автопатот Прилеп – Битола) во Република Северна Македонија градби од стратешки интерес се државни патишта, железнички пруги, магистрални гасоводи, како и други градби од јавен интерес кои се реализираат како стратешки инвестициони проекти или проекти од стратешко национално значење утврдени со закон.

За овие градби се предвидува да не се спроведува редовната постапка за изградба на градбите предвидена со Законот за градење и во тој контекст се исклучува примената на одредбите кои се однесуваат на постапките за одобрување на идеен проект, за издавање на одобрение за градење, за измени во текот на изградбата, за промена на инвеститор, за издавање на одобрение за подготвителни работи, за прибележување и предбележување на градбата во јавната книга на недвижности, за рокот за изградба, за реконструкција, за формирање на одлагалиште на земјиште, за дислокација на далновод, трафостаница, нафтовод, продуктовод, магистрален гасовод, магистрален топловод, согласно член 78-б од овој закон и за издавање на решение за градбите од член 73 на овој закон.

Изградбата на градбите од стратешки интерес се предвидува да се врши врз основа на урбанистички проект за градби од стратешки интерес одобрен согласно Законот за урбанистичко планирање, а при изградбата соодветно ќе се применуваат законските одредби кои се однесуваат на изработката и ревизијата на проектната документација, изградбата и надзорот над изградбата, основните барања кои треба да ги исполнат градбите, мислењето за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита на градбата, дислокација на далновод, трафостаница,

I. SQARIMI I PËRMBAJTJES SË DISPOZITAVE TË PROPOZIM – LIGJIT

Me propozim-ligjin përcaktohen një lloj i veçantë të ndërtesave, ndërtesave me interes strategjik, përkatësisht rrugëve shtetërore si objekte, ndërtimi i të cilave është paraparë me Ligjin për përcaktimin e interesit publik dhe emërimin e partnerit strategjik për realizimin e projektit për ndërtimin infrastrukturor të Korridorit 8 për akset rrugore : Tetovë – Gostivar – Bukojčan dhe projekti për autostradën Trebenishtë – Strugë – Qafë Thanë dhe Korridori 10D (aksi rrugor i autostradës Prilep – Manastir) në Republikën e Maqedonisë së Veriut, si dhe hekurudhat dhe gazsjellësit magjstral, si dhe ndërtime të tjera me interes publik që realizohen si projekte investuese strategjike me rëndësi kombëtare të përcaktuara me ligj.

Për këto ndërtime është paraparë që të mos kryhet procedura e rregullt për ndërtimin e objekteve të parapara me Ligjin për Ndërtim dhe në këtë kuadër të zbatohen dispozitat që kanë të bëjnë me procedurat për miratimin e projektit ideor, për dhënien e lejes së ndërtimit, për ndryshime në rrjedhën e ndërtimit, për ndryshimin e investitorit, për dhënien e miratimit për punimet përgatitore, për shënjimin dhe para-shënjimin e ndërtimit në Regjistrin Publik të Patundshmërive, për afatin e ndërtimit , për rindërtim, për formimin e venddepozitimit të tokës, për dislokimin e largpërçuesit, trafove, naftësjellësit, tubacionit të produkteve, gazsjellësit kryesor, tubacionit të ngrohjes, në përputhje me nenin 78-b të këtij ligji dhe për dhënien e vendimit për ndërtimin e ndërtimeve, përkatësisht instalimin e pajisjeve nga neni 73 i këtij ligji.

Ndërtimi i objekteve me interes strategjik është planifikuar të kryhet në bazë të një projekti urbanistik për objektet me interes strategjik të miratuar në përputhje me Ligjin për Urbanistikë dhe gjatë ndërtimit dispozitat ligjore që kanë të bëjnë me përgatitjen dhe rishikimin e dokumentacionit të projektit, ndërtimit dhe mbikëqyrjes së ndërtimit, kërkesat bazë që duhet të plotësojnë ndërtime, mendimi për shkallën e projektuar dhe të kryer të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes sizmike të ndërtimit, dislokimit të linjës së transmetimit, trafostacionit , ujërave të zeza, ujësjellësve, furnizimit me ngrohje si dhe instalimeve të llojeve të ndryshme, sipas nenit 78-e

канализација, водовод, топловод како и разни видови на инсталации, согласно член 78-д од овој закон, формирањето и уредувањето на градилиште, документацијата на градилиште, пријавувањето на започнување со изградба, одобрението за употреба и запишувањето на објектот во јавната книга на недвижности.

По завршувањето со изградбата предвидено е да се изработи проект за изведена состојба кој треба да се завери од страна на надзорен инженер а овие градби ќе се стават во употреба по издавање на одобрение за употреба од страна на министерството за транспорт и врски, во истата постапка која се спроведува за градбите од прва категорија утврдени со овој закон.

Во таа насока со Предлогот на закон се врши допрецизирање на законските одредби кои ќе се применуваат при изградбата на градбите од стратешки интерес и се утврдува документацијата која треба да се достави кон барањето за издавање на одобрение за употреба како и за запишувањето на овие градби во јавните книги за недвижности.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Предложените решенија се меѓусебно поврзани.

III ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со Предлогот на закон ќе се овозможи ефикасна изградба на државните патишта и на магистралните гасоводи кои се утврдени како градби од стратешки интерес.

тë këtij ligji, ngritja dhe rregullimi i kantierit, dokumentacioni i kantierit, njoftimi për fillimin e ndërtimit, miratimin për përdorim dhe regjistrimin e objektit në Regjistrin Publik të Pasurive të Paluajtshme.

Pas përfundimit të ndërtimit është planifikuar të krijohet një projekt për gjendjen e përfunduar, i cili duhet të certifikohet nga inxhinieri mbikëqyrës dhe këto objekte do të vihen në përdorim pas dhënies së lejes për përdorim nga Ministria e Transportit dhe Lidhjeve, në të njëjtën procedurë që zbatohet për ndërtesat e kategorisë së parë të përcaktuara me këtë ligj.

Në këtë drejtim, Projektligji saktëson dispozitat ligjore që do të zbatohen gjatë ndërtimit të objekteve me interes strategjik dhe përcakton dokumentacionin që duhet t'i paraqitet kërkesës për dhënien e lejes së përdorimit, si dhe për regjistrimin e ndërtimeve në Regjistrin Publik të Patundshmërive.

II. NDËRLIDHJA E ZGJIDHJEVE QË PËRMBAJNË DISPOZITAT E PROPOZUARA

Zgjidhjet e propozuara janë të ndërlidhura.

III PASOJAT QË DO TË REZULTOJNË NGA ZGJIDHJET E PROPOZUARA

Ligji i propozuar do të mundësojë ndërtimin efikas të rrugëve shtetërore dhe tubacioneve kryesore magjistrale të gazit, të cilat janë përcaktuar si objekte me interes strategjik.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ ОД ЗАКОНОТ КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Член 2

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. Градење е изведување на претходни работи, изработка на проектна документација, вршење на подготвителни работи, изградба на нова градба, доградба и надградба на постојна градба, реконструкција и адаптација на постојната градба што опфаќа земјени работи, изведување на градежна конструкција, вршење на градежно инсталатерски работи и градежно-завршни работи, вградување постројки или опрема и други работи со кои се оформува целината на градбата;

2. Градба е се што настанало со изградба и е поврзано со земјиштето, а претставува физичка, техничко-технолошка и градежна целина заедно со изградените инсталации, односно опрема;

3. Времен објект е монтажно-демонтиран или типски објект кој се поставува на градежно неизградено земјиште, заради привремена употреба на просторот, до реализацијата на урбанистички план за градежното земјиште на кое е поставен времен објект. Времен објект се поставува заради вршење на:

- сообраќајни дејности (привремени паркинзи и природни патеки),

- продажба на храна,

- туристички, културни, спортско-рекреативни и забавни дејности (платформи за спортски, културни, туристички и забавни настани, придружни објекти во функција на спортски настани и летни дискотеки) и

- објекти кои се во функција на граничните премини;

4. Под урбана опрема, во смисла на овој закон, се смета опрема за продажба на билети за јавен превоз, весници, сувенири, цвеќиња, храна, сладолед, телефонски говорници, автобуски постojки, типски објекти за обезбедување кои се во функција на дипломатско-конзуларните претставништва, на објекти на органите на државната управа и на резиденцијалните објекти,

ТЕКСТ I DISPOZITAVE TË LIGJIT QË NDRYSHOHEN DHE PLOTËSOHEN

Neni 2

Shprehjet e veçanta të përdorura në këtë ligj, e kanë kuptimin si vijon:

1. Ndërtim, është kryerja e punëve paraprake, përpilimi i dokumentacionit projektues, kryerja e punëve përgatitore, ndërtimi i ndërtesës së re, ndërtimi shtesë dhe mbindërtimi i ndërtesës ekzistuese, rikonstruktimi dhe adaptimi i ndërtesës ekzistuese që i përfshin punët në truall, kryerja e konstruksionit ndërtimor, kryerja e punëve ndërtimore-instaluese dhe punëve ndërtimore-përfundimtare, instalimi i impianteve ose pajisjeve dhe punëve tjera me të cilat formohet tërësia e ndërtimit;

2. Ndërtesë, është çdo gjë që ka ndodhur me ndërtimin dhe është e lidhur me truallin, ndërsa paraqet tërësi fizike, teknike-teknologjike dhe ndërtimore, së bashku me instalimet e montuara, përkatësisht pajisjen;

3. Objekt i përkohshëm, është objekti montues-çmontues ose objekti tipik i cili vendoset në truall ndërtimor të pandërtuar, për përdorimin e përkohshëm të hapësirës deri në realizimin e planit urbanistik, për truallin ndërtimor në të cilin është vendosur objekti i përkohshëm. Objekti i përkohshëm vendoset për kryerjen e:

-veprimtarive të komunikacionit (parkingje të përkohshme dhe rrugica natyrore),

-shitjes së ushqimit,

-veprimtarive turistike, kulturore, sportive-rekreative dhe argëtuese (platforma për ngjarje sportive, kulturore, turistike dhe argëtuese, objekte përcjellëse në funksion të ngjarjeve sportive dhe diskoteka verore) dhe

-objekte të cilat janë në funksion të vendkalimeve kufitare;

4. Me pajisje urbane, sipas këtij ligji konsiderohen, pajisja për shitjen e biletave për transport publik, gazetave, сувенире, luleve, akulloreve, kabina telefonike, vendndalime për autobusë, objekte tipike për sigurim të cilat janë në funksion të përfaqësive diplomatike konsullore, të objekteve të organeve të

опрема во функција на туристички, културни, спортски настани, опрема за спортско-рекреативни активности, јавни санитарни јазли, тераси со или без настрешници, платформи за јавни манифестации на копно и на водна површина, покриени и непокриени шанкови, пливачки објекти, паркинзи во функција на објекти на органите на државна управа и на објекти на општините, рекламни и информативни паноа, детски игралишта, настрешници кои се поставуваат на јавна површина, фонтани, чешми, клупи и корпи за отпадоци;

5. Реконструкција е изведување на работи во рамките на постојниот габарит на објект со кои се влијае врз исполнувањето на основните барања за градбата и со кои се менува усогласеноста на градбата со проектот според кој е изградена, со менување на фасада, промена на технолошкиот процес и на инсталацијата, санација и замена на конструктивни елементи и слично односно изведување работи на инфраструктурни објекти со кои се влијае врз исполнувањето на основните барања на градбата и со кои се менува усогласеноста на градбата со проектот според кој е изградена;

6. Адаптација е изведување на градежни и други работи на постоен објект со кои се врши промена на организацијата на просторот во објектот, се врши замена на уреди, постројки, опрема и инсталацијата од ист капацитет, а со кои не се влијае на стабилноста и сигурноста на објектот, не се менуваат конструктивните елементи, не се менува надворешниот изглед и не се влијае на безбедноста на соседните објекти, сообраќајот и заштита од пожари и животната средина;

7. Надградба е изведување на работи на постоен објект со кои се влијае на основните елементи според кои е изграден објектот, а посебно на конструкцијата во висина, со изградба на нови етажи до максимално дозволената висина со урбанистичкиот план при што може да се влијае на конструктивниот систем во рамките на постојните габарити на основата

8. Доградба е изведување на работи на постоен објект со изградба на нова површина надвор од габаритот на постојниот објект, до максимално дозволената површина предвидена со урбанистичкиот план, при што може да се

administratës shtetërore dhe objekteve rezidenciale, nyje sanitare publike, tarraca me ose pa strehë, platforma për manifestime publike në tokë dhe në sipërfaqe të ujit, banakë të mbuluar dhe të pambuluar, pano reklamuese dhe informative, fusha për lojëra për fëmijë, fontana, çezma, stola dhe shporta për hedhurina;

5. Rikonstruksion është kryerja e punimeve brenda përmasave ekzistuese të një ndërtese që ndikojnë në plotësimin e kërkesave bazë për ndërtim dhe që ndryshojnë përputhshmërinë e objektit me projektin sipas të cilit është ndërtuar, duke ndryshuar fasadën, duke ndryshuar procesin teknologjik dhe instalimin, rehabilitimin dhe zëvendësimin e elementeve strukturorë dhe të ngjashme, pra kryerjen e punimeve në objekte infrastrukturore që ndikojnë në përmbushjen e kërkesave themelore të objektit dhe të cilat ndryshojnë përputhshmërinë e objektit me projektin sipas të cilit është ndërtuar;

6. Adaptim, është kryerja e punëve të ndërtimit dhe punëve tjera në objekt ekzistues, me të cilat bëhet ndryshimi i organizimit të hapësirës në objekt, bëhet zëvendësimi i aparateve, stabilimenteve, pajisjes dhe instalimit me kapacitet të njëjtë, e me të cilat nuk ndikon në stabilitetin dhe sigurinë e objektit, nuk ndryshohen elementet konstruktive, nuk ndryshohet pamja e jashtme dhe nuk ndikohet në sigurinë e objekteve fqinje, komunikacionin dhe mbrojtjen nga zjarret dhe të mjedisit jetësor;

7. Mbindërtim, është kryerja e punëve në objektin ekzistues me të cilat ndikohet në elementet themelore sipas të cilave është ndërtuar objektit, e veçanërisht të konstruksionit në lartësi me ndërtimin e kateve të reja, deri në lartësinë maksimale të lejuar me planin urbanistik, me ç'rast mund të ndikohet në sistemin e konstruksionit në suaza të gabariteve ekzistuese themelore;

8. Ndërtim-shtesë, është kryerja e punëve në objektin ekzistues me ndërtimin e hapësirës së re jashtë gabaritetit të objektit ekzistues, deri në sipërfaqen maksimale të lejuar të

влијае на конструктивниот систем на постојниот објект;

9. Употреба на градежен објект е вршење активности во изграден објект согласно со неговата намена утврдена со решението за локациски услови и основниот проект;

10. Одржување на градежен објект е изведување на работи заради зачувување на основните барања на објектот во текот на неговото употребување;

11. Градежен производ е производ кој е произведен за трајно вградување во градби за кои е добиена позитивна техничка оцена дека производот е соодветен за употреба за предвидена намена;

12. Постројка е збир на поврзана опрема која служи за остварување на технолошкиот или друг процес согласно со намената на градбата;

13. Опрема се поединечни уреди, процесни инсталации и други производи од кои се состои постројката или самостојно се вградени во градбата и служат за технолошкиот или друг процес, согласно со намената за градбата;

14. Претходни работи се работи кои во зависност од видот и карактерот на градбата, опфаќаат истражување и изработка на анализи и други стручни материјали, прибавување на податоци со кои се анализираат геолошките, геотехничките, геодетските, хидролошките, метеоролошките, урбанистичките, техничките, технолошките, економските, енергетските, сеизмичките, водостопанските и сообраќајните услови, условите за заштита од пожари и заштита на животната средина, како и други услови предвидени со закон;

15. Подготвителни работи се работи на изведување на привремени градби и други активности заради организирање и уредување на градилиштето, како и овозможување на примена на соодветни градежни и технолошки работи;

16. Линиски инфраструктурни градби се јавен пат, мостови, железничка инфраструктура, далновод, нафтовод, продуктовод, гасовод, топловод, водовод, канализација, телекомуникациски водови и други објекти, кои

парареп ме планин urbanistik, ме 'rast mund tē ndikohet nē sistemin e konstruksionit tē објектит екзистуес;

9. Pērdorim i објектит ndērtimor, ēштtē kryerja e активитетеве nē објект tē ndērtuar nē pajtim me dedikimin e tij, tē pērcaktuar me активендимин pēr kushtet e lokacionit dhe проекттин themelor;

10. Mirēmbajtje e објектит ndērtimor, ēштtē kryerja e punēve pēr ruajtjen e kērkesave themelore tē објектит gjatē pērdorimit tē tij;

11. Prodhim ndērtimor, ēштtē prodhimi i cili ēштtē prodhuar pēr instalimin e pērhershēm nē ndērtime pēr tē cilat ēштtē marrē vlerēsим teknik pozitiv, se prodhimi ēштtē адекуат pēr pērdorim nē dedikimin e парареп;

12. Impiant, ēштtē pērmbledhja e pajisjes sē lidhur e cila shērben pēr kryerjen процесит технологјик ose процесит tjetēr, nē pajtim me dedikimin e ndērtimit;

13. Pajisje, janē aparatet e veçanta, instalimet e процесит dhe prodhimet tjera nga tē cilat pērbēhet impianti, ose janē tē instaluara nē mēnyrē tē pavarur nē ndērtim dhe shērbejnē pēr процесин технологјик ose процес tjetēr, nē pajtim me dedikimin pēr ndērtimin;

14. Punē парарепе, janē punēt tē cilat varēsisht nga lloji dhe карактери i ndērtimit, e pērfshijnē hulumtimin dhe pērpunimin e analizave dhe materialeve tjera професионале, marrjen e tē dhēnave me tē cilat analizohen kushtet gjeologјике, gjeoteknike, gjeodezike, hidrologјике, meteorologјике, urbanistike, teknike, технологјике, ekonomike, energјетике, sizmike, tē ekonomisē sē uјerave dhe tē komunikacionit, kushte pēr mbroјtje nga zjarri dhe mbroјtjen e mjedisit jetēsor, si dhe kushte tjera tē парарепе me ligj;

15. Punē pērgatitore, janē punēt pēr kryerjen e ndērtimeve tē pērkohshme dhe активитете tjera pēr organizimin dhe rregullimin e kantierit tē ndērtimit, si dhe mundēsимин e апликит тē punēve адекуате ndērtimore dhe технологјике;

16. Ndērtime инфраструктуроре tē linјave janē rruga publike, инфраструктура hekurudhore, largpēрçuesи, naftēsјellēsи, продуктсјellēsи, gazsјellēsи, pēрçuesи i nxemjes,

можат да бидат надземени или подземни и чија изградба претставува јавен интерес утврден со закон.

17. Модуларни градби или група од модуларни градби, наменети за вршење на здравствена дејност, се монтажно-демонтажни градби со едно ниво (приземје), со бруто развиена површина до 1000м², чија изградба е финансирана со средства од Буџетот на Република Северна Македонија или со средства од Европската Унија или друга меѓународна организација, а се поставуваат на бетонска подлога, во рамки на дворно место на јавни здравствени установи или на местото на постојни објекти на јавни здравствени установи и истите можат да се поврзани или неповрзани со други објекти на јавни здравствени установи;

18. Градилиште е ограден простор на кој се изведуваат работи на градење, доградба, надградба, реконструкција, адаптација, одржување и отстранување на градба, како и привремено зафатениот простор потребен за примена на соодветни градежни технологии и

19. Отстранување е изведување на работи на уривање или на демантирање на градба, објект или нивни делови, како и собирање и транспорт на градежниот материјал и отпад создаден со уривањето, односно со демантирањето на градбата и со уредувањето на земјиштето.

Член 3

(1) Секоја градба, зависно од намената, треба да ги исполни основните барања за градбата предвидени со параметрите од урбанистичкиот план или државната односно локалната урбанистичка планската документација или проектот за инфраструктура и други услови пропишани со овој закон и посебните закони.

(2) Основните барања за градбата се однесуваат на механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита, заштита од пожар, санитарна и здравствена заштита, заштита на работната и животната средина, заштита од бучава, сигурност во употребувањето, ефикасно користење на енергијата и топлинската заштита, непречен

ujësjellësi, kanalizimi, vijat telekomunikuese dhe objekte tjera, që mund të jenë mbitokësore apo nëntokësore dhe ndërtimi i të cilave paraqet interes publik të përcaktuar me ligj;

17. Ndërtesat modulare ose një grup ndërtesash modulare, të destinuara për kryerjen e veprimtarive shëndetësore, janë ndërtesa montuese-çmontuese me një nivel (kati përdhese), me sipërfaqe të zhvilluar bruto deri në 1000 m², ndërtimi i të cilave financohet me mjete nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut ose me mjete të Bashkimit Evropian ose ndonjë organizate tjetër ndërkombëtare dhe vendosen në bazë betoni, në kuadër të lokacionit të oborrit të institucioneve publike shëndetësore ose në lokacionin e objekteve ekzistuese të institucioneve publike shëndetësore dhe ato mund të jenë të lidhura ose jo me objekte të tjera të institucioneve publike shëndetësore;

18. Kantier është zona e rrethuar ku kryhet ndërtimi, zgjerimi, përmirësimi, rindërtimi, përshtatja, mirëmbajtja dhe heqja e një ndërtese, si dhe hapësira e zënë përkohësisht e nevojshme për aplikimin e teknologjive të përshtatshme të ndërtimit dhe

19. Heqja është kryerja e punëve të prishjes ose e çmontimit të një ndërtese, објекти ose pjesësh të tyre, si dhe grumbullimi dhe transportimi i materialit ndërtimor dhe i mbetjeve të krijuara nga prishja, pra nga çmontimi i ndërtesës dhe rregullimi i peizazhit.

Neni 3

(1) Çdo ndërtim, në varësi të qëllimit, duhet të plotësojë kërkesat themelore për ndërtimin e parashikuara nga parametrat e planit urbanistik ose të dokumentacionit urbanistik shtetëror ose vendor ose të projektit të infrastrukturës dhe kushteve të tjera të përcaktuara me këtë ligj dhe ligje të veçanta.

(2) Kërkesat themelore për ndërtim i referohen rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes sizmike, mbrojtjes nga zjarri, mbrojtjes sanitare dhe shëndetësore, mbrojtjes së punës dhe mjedisit, mbrojtjes nga zhurma, besueshmërisë në përdorim,

пристап и движење до и во градбата и техничките својства на градежните производи што се користат за изградба.

(3) Основните барања за градежните производи, нивните технички својства и другите технички барања мора да се во согласност со законот и со другите прописи со кои се уредува квалитетот на градежните производи.

Член 4-а

(1) За утврдување на исполнетоста на условите од членот 4 од овој закон потребно е да се обезбеди позитивно мислење за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градбата, од страна на субјект кој врши научноистражувачка дејност - научен институт специјализиран во областа на заштита на градби од сеизмички влијанија. Мислењето за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градбата се обезбедува само за градбите за кои согласно прописите за проектирање, основниот проект треба да содржи градежно конструктивен проект.

(2) Мислењето за проектираниот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градбата се однесува на градежно-конструктивниот проект кој е составен дел на основниот проект и се приложува од страна на инвеститорот со барањето за добивање на одобрение за градење.

(3) Субјектот кој врши научноистражувачка дејност - научен институт специјализиран во областа на заштита на градби од сеизмички влијанија е должен мислењето за проектираниот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градби со бруто развиена површина до 5.000 м² да му го издаде на инвеститорот во рок од 15 дена од приемот на барањето, односно во рок од 30 дена за градби со бруто развиена површина над 5.000 м² и за линиски инфраструктурни објекти, во спротивно се смета дека мислењето е позитивно, а ако во иднина поради не постапувањето настанат штети, обврската за надомест на штета ќе биде на товар на субјектот кој врши научноистражувачка дејност.

пëрдоримит ефикас тë енеггјисë dhe mbrojtjes termike, qasjes së papenguar dhe lëvizjen deri te dhe në ndërtim dhe vetitë teknike të produkteve të ndërtimit të përdorura për ndërtim.

(3) Kërkesat bazë për produktet e ndërtimit, vetitë e tyre teknike dhe kërkesat e tjera teknike duhet të jenë në përputhje me ligjin dhe rregulloret e tjera që rregullojnë cilësinë e produkteve të ndërtimit.

Neni 4-а

(1) Për të përcaktuar plotësimin e kushteve nga neni 4 i këtij ligji, është i nevojshëm dhënia e mendimit pozitiv për shkallën e projektuar dhe të përfuar të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes ndijore të objektit, nga një subjekt që kryen veprimtari shkencore hulumtuese - institut shkencor i specializuar në fushën e mbrojtjes së ndërtesave nga ndikimet sizmike. Mendimi për shkallën e projektuar dhe të nxjerrë të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes sizmike të objektit jepet vetëm për ndërtesat për të cilat, sipas rregullores së projektimit, projekti bazë duhet të përmbajë projekt konstruktiv ndërtimor.

(2) Mendimi për shkallën e parashikuar të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes siymike të objektit i referohet projektit të ndërtimit i cili është pjesë përbërëse e projektit bazë dhe paraqitet nga investitori me kërkesën për marrjen e lejes së ndërtimit.

(3) Subjekti që ushtron veprimtari hulumtuese-shkencore - instituti shkencor i specializuar në fushën e mbrojtjes së objekteve nga ndikimet sizmike është i detyruar të japë mendim për shkallën e parashikuar të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes sizmike të objekteve me zhvillim bruto të sipërfaqes deri në 5000 m² tia japë investitorit brenda 15 ditëve nga marrja e kërkesës, pra brenda 30 ditëve për ndërtesat me sipërfaqe të zhvilluar bruto mbi 5000 m² dhe për objektet e infrastrukturës lineare, në të kundërt konsiderohet se mendimi është pozitiv dhe nëse në të ardhmen ndodhin dëme për mosveprimin, detyrimin për kompensimin e dëmit e mban subjekti

(4) Мислењето за изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градбата се обезбедува од страна на изведувачот во текот на изградбата и по изградба на целиот конструктивен систем на градбата.

(5) За градби наменети за индивидуално домување со бруто развиена површина до 300 м² не е задолжително мислење за изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градбата.

(6) Висината на надоместокот за мислењето за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита се утврдува во ценовник кој го донесува субјектот кој врши научноистражувачка дејност - научен институт специјализиран во областа на заштита на градби од сеизмички влијанија, по претходна согласност на Владата на Република Северна Македонија и истиот се објавува во "Службен весник на Република Северна Македонија".

(7) Висината на надоместокот од ставот (6) на овој член се утврдува според нивото на сеизмичка заштита, вид и категоризацијата на градбата, сеизмичката зона во која се наоѓа градбата, материјалот од кој е изведен основниот конструктивен систем на градбата, сложеноста на конструктивниот систем на градбата, пресметковната површина, должината и висината на градбата.

(8) Доколку по завршувањето со изградбата и ставањето во употреба на градбата дојде до оштетување на градбата поради не исполнетост на условите за механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градбата, обврската за надомест на штета ќе биде на товар на субјектот кој врши научноистражувачка дејност.

(9) Субјектот од ставот (1) на овој член не може да врши изработка на проектна документација, ревизија на проектна документација, изведување на градби и надзор над изградбата. (10) Формата и елементите кои треба да ги содржи мислењето за проектираниот и изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градбата ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа

që kryen veprimtari hulumruese-shkencore.

(4) Mendimi për shkallën e përftuar të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes sizmike të ndërtesës jepet nga kontraktori gjatë ndërtimit dhe pas ndërtimit të të gjithë sistemit të ndërtimit të ndërtesës.

(5) Për ndërtesat e destinuara për banim individual me sipërfaqe bruto të zhvilluar deri në 300 m², nuk është i detyrueshëm një mendim për shkallën e prejardhur të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes sizmike të ndërtesës.

(6) Masa e tarifës për mendimin për nivelin e projektuar dhe të kryer të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes sizmike, përcaktohet në çmimore të miratuar nga subjekti që ushtron veprimtari hulumtuese-shkencore - instituti shkencor i specializuar në fushën e mbrojtjes së objekteve nga ndikimet sizmike, pas pëlqimit paraprak të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe është publikuar në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

(7) Masa e kompensimit nga paragrafi (6) i këtij neni caktohet sipas shkallës së mbrojtjes sizmike, llojit dhe kategorizimit të objektit, zonës sizmike në të cilën ndodhet objekti, materialit nga i cili është nxjerrë sistemi themelor konstruktiv i ndërtesës, kompleksiteti i sistemit strukturor të ndërtesës, sipërfaqja e llogaritjes, gjatësia dhe lartësia e ndërtesës.

(8) Nëse pas përfundimit të ndërtimit dhe vënies në përdorim të objektit, dëmtimi i objektit ndodh për shkak të mosplotësimit të kushteve për rezistencë mekanike, qëndrueshmëri dhe mbrojtje shqisore të objektit, detyrimi për kompensimin e dëmit do të përballohen nga subjekti që ushtron veprimtari kërkimore-shkencore.

(9) Subjekti nga paragrafi (1) i këtij neni nuk mund të përgatisë dokumentacion projektues, të shqyrtojë dokumentacionin projektues, të kryejë ndërtime dhe të mbikëqyrë ndërtimin.

(10) Formën dhe elementet që duhet t'i përmbajë mendimi për shkallën e parashikuar dhe të përftuar të rezistencës mekanike,

надлежен за работите од областа на уредувањето на просторот.

Член 29

(1) Изведувачот е должен:

- да изведува градежни работи во согласност со добиената лиценца,
- да изведува градежни работи согласно со одобрението за градење, ревидираниот основен и изведбениот проект, а доколку е издадено одобрение за градење врз основа на идеен проект согласно со Законот за технолошки индустриски развојни зони и Законот за индустриски-зелени зони да изведува градежни работи согласно одобрението за градење и идејниот проект,
- да води градежен дневник и градежна книга при изведувањето на градежните работи,
- да обезбеди докази за пропишан квалитет за вградените градежни производи,
- да спроведува мерки за заштита и сигурност на градилиштето во согласност со закон,
- да обезбеди докази за потекло на градежно-техничкиот камен, градежниот песок и чакал (договор за купопродажба, фактура, сметкопотврда и слично) и
- да обезбеди мислење за изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градбата во текот на изградбата и мислење за изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градбата по изградба на целиот конструктивен систем на градбата.

(2) Формата, содржината и начинот на водење на градежен дневник и градежната книга, ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

Член 36

(1) Надзорниот инженер е должен:

- да врши проверка над изградбата дали истата е во согласност со основниот проект и одобрението за градење, а доколку е издадено одобрение за градење врз основа на идеен проект согласно со Законот за технолошки индустриски развојни зони и Законот за индустриски-зелени зони да врши проверка над изградбата дали истата е во согласност со идејниот проект и одобрението за градење,
- да утврди дали е извршено обележување на

qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes ndijore të objektit, i përcakton ministri i cili drejton organin e administratës shtetërore përgjegjës për punët nga sfera rregullimit të hapësirës.

Neni 29

(1) Realizuesi është i detyruar të:

- të kryejë punë ndërtimore në përputhje me licencën e marrë,
- të kryejë punë ndërtimore në përputhje me lejen e ndërtimit, projektin themelor dhe ekzekutiv të rishikuar dhe nëse leja e ndërtimit është lëshuar në bazë të projektit konceptual në përputhje me Ligjin për Zonat Zhvillimore Industriale Teknologjike dhe Ligjin për izonat të gjelbra industriale për të kryer punime ndërtimore në përputhje me miratimin për ndërtim dhe projektin konceptual,
- të mbajë ditar ndërtimi dhe libër ndërtimi gjatë realizimit të punimeve të ndërtimit,
- të sigurojë dëshmi të cilësisë së përcaktuar për produktet e instaluar të ndërtimit,
- të zbatojë masa për mbrojtjen dhe sigurinë e kantierit në përputhje me ligjin,
- të ofrojë dëshmi për origjinën e gurit ndërtimor-teknik, rërës ndërtimore dhe zhavorrit (marrëveshja për shitblerje, faturë, fletëfaturë, etj.) dhe
- të japë mendim për shkallën e ndërtuar të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes sizmike të ndërtesës gjatë ndërtimit dhe mendim për shkallën e ndërtuar të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes sizmike të ndërtesës pas ndërtimit të të gjithë sistemit konstruktiv të ndërtesës.

(2) Formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së ditarit ndërtimor dhe librit ndërtimor i përcakton ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punimeve në fushën e rregullimit të hapësirës.

Neni 36

(1) Inxhinieri mbikëqyrës është i detyruar:

- të kontrollojë ndërtimin nëse ai është në përputhje me projektin themelor dhe lejen e ndërtimit dhe nëse është lëshuar leja e ndërtimit në bazë të projektit ideor në përputhje me Ligjin për zonat zhvillimore industriale teknologjike dhe Ligjin për zonat e gjelbra industriale të kontrollojë ndërtimin nëse ai është në përputhje me projektin ideor dhe lejen e ndërtimit,
- të konstatojë nëse është bërë shënimi i

проектираната градба на терен согласно со членот 82 од овој закон,

- да врши проверка на градбата во секоја фаза на градењето (при обележувањето и нанесувањето на основата на градбата од проектот на самото земјиште предвидено за градење, при извршениот ископ за градење на темели, при секое изградено ниво, односно кат од градбата, при градењето на кровната конструкција, завршните фасадерски и сите занаетчиски работи),

- да утврди дали учесниците во изградбата ги поседуваат соодветните лиценци и овластувања,
- да врши проверка на квалитетот на вградените материјали во градбата,

- да утврди дали изведувачот обезбедил докази за потекло на градежнотехничкиот камен, градежниот песок и чакал, а доколку констатира дека истите не се обезбедени, за тоа да го извести надлежниот орган од членот 58 од овој закон кој го издал одобрението за градење, како и Државниот инспекторат за техничка инспекција,

- да утврди дали изведувачот обезбедил мислење за изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градбата во текот на изградбата и мислење за изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градбата по изградба на целиот конструктивен систем на градбата,

- да го запознае инвеститорот и надлежниот градежен инспектор за утврдените недостатоци или неправилности констатирани во текот на изградбата и истите да ги забележи во градежниот дневник и

- да изготви завршен извештај за извршениот надзор.

(2) При секоја фаза во текот на градењето на градбата, изведувачот и инвеститорот се должни да му овозможат на надзорниот инженер да изврши проверка, во спротивно надзорниот инженер е должен да го извести надлежниот градежен инспектор да изврши увид на лице место и заедно да ја утврдат состојбата на градење.

(3) За секоја фаза во текот на градење на градбата надзорниот инженер составува писмен извештај за извршената проверка со оцена за усогласеноста на градбата со проектот и условите за градење.

(4) При изградбата на градбата правното лице кое врши надзор може да определи повеќе надзорни инженери, при што одредува главен надзорен инженер кој ќе биде одговорен за меѓусебната усогласеност на надзорот над изградбата и за изготвување и доставување на завршниот извештај за извршениот надзор.

ndërtesës së projektuar në terren në përputhje me nenin 82 të këtij ligji,

- të kontrollojë ndërtesën në çdo fazë të ndërtimit (gjatë shënimit dhe aplikimit të temelit të ndërtesës nga projekti në tokën e paraparë për ndërtim, gjatë gërmimit për ndërtimin e themeleve, në çdo nivel të ndërtuar, përkatësisht kat të ndërtesës, gjatë ndërtimit të konstruksionit të çatisë, përfundimit të punimeve të fasadës dhe të gjitha punimeve të zejtarisë),

- të konstatojë nëse pjesëmarrësit në ndërtim i posedojnë licencat dhe autorizimet përkatëse,
- të kontrollojë cilësinë e materialeve të integruara në ndërtesë,

- të konstatojë nëse realizuesi ka ofruar dëshmi për origjinën e gurit ndërtimor-teknik, rërës ndërtimore dhe zhavorrit dhe nëse konstaton se ato nuk janë siguruar, të njoftojë organin kompetent nga neni 58 i këtij ligji i cili e ka lëshuar lejen e ndërtimit, si dhe Inspektoratin Shtetëror të Inspektimit Teknik,

- të konstatojë nëse realizuesi ka dhënë mendim për shkallën e ndërtuar të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes sizmike të ndërtesës gjatë ndërtimit dhe mendim për shkallën e ndërtuar të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes sizmike të ndërtesës pas ndërtimit të të gjithë sistemit konstruktiv të ndërtesës,

- të informojë investitorin dhe inspektorin kompetent të ndërtimit për mangësitë apo parregullsitë e konstatuara gjatë ndërtimit dhe t'i shënojë ato në ditarin e ndërtimit dhe
- të hartojë raport përfundimtar për mbikëqyrjen e kryer.

(2) Në çdo fazë të ndërtimit të ndërtesës, realizuesi dhe investitori janë të detyruar t'i mundësojnë inxhinierit mbikëqyrës kryerjen e kontrollit, përndryshe inxhinieri mbikëqyrës është i detyruar të njoftojë inspektorin kompetent të ndërtimit për kryerjen e kontrollit në terren dhe së bashku të konstatojnë gjendjen e ndërtimit.

(3) Për çdo fazë të ndërtimit të ndërtesës, inxhinieri mbikëqyrës harton raport me shkrim për kontrollin e kryer me vlerësimin e përputhshmërisë së ndërtesës me projektin dhe kushtet e ndërtimit.

(4) Gjatë ndërtimit të ndërtesës, personi juridik që mbikëqyrë mund të caktojë më shumë inxhinierë mbikëqyrës, me ç'rast cakton kryeinxhinier mbikëqyrës i cili do të jetë përgjegjës për harmonizimin e ndërsjellë të mbikëqyrjes mbi ndërtimin dhe për hartimin dhe dorëzimin e raportit përfundimtar për mbikëqyrjen e kryer.

4. Проект на изведена состојба

Член 51

(1) Проект на изведена состојба е проект со којшто се прикажува фактичката состојба на изградената градба согласно со членот 69 од овој закон.

(2) Проектот на изведена состојба го изготвува правно лице со лиценца за проектирање.

(3) Во случај кога градбата е изградена во согласност со основниот проект, без измени, основниот проект истовремено претставува и проект на изведената состојба.

(4) Доколку при изградба на линиски инфраструктурни градби чија изградба е финансирана со средства од Европската унија или друга меѓународна организација извршени се измени во текот на изградбата без спроведување на постапката од членот 69 на овој закон, се изработува проект на изведена состојба, кој го заверува надзорен инженер кој вршел надзор над изградбата на градбата.

6. Изработување и чување на проектна документација

Член 53

(1) Проектната документација се изработува во електронска форма во соодветен формат на начин утврден со прописот од членот 54 од овој закон.

(2) Проектната документација заедно со одобрението за градење е документација од трајна вредност и надлежните органи се должни да ја чуваат согласно со закон.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член, проектната документација за градбите во технолошките индустриски развојни зони формирани од Владата на Република Северна Македонија и од правни лица, кои ги градат закупците и сопствениците на земјиштето во технолошките индустриски развојни зони (освен за инфраструктурните објекти во рамки на зоната, кои ги градат субјектите-даватели на јавни услуги кои се надлежни за изградба на електроенергетската, водоводната, канализациона та, гасоводната и телекомуникациската инфраструктура), за градбите во слободните здравствени зони, како и за градбите во индустриските и зелените зони основани од Владата на Република Северна Македонија кои ги градат сопствениците на земјиштето во индустриските и зелените зони, се изработува и заверува во писмена форма, на начин утврден со прописот од членот 54 од овој закон.

4. Projekti i gjendjes së ndërtuar

Neni 51

(1) Projekti i gjendjes së ndërtuar është projekti që tregon gjendjen faktike të ndërtesës së ndërtuar në përputhje me nenin 69 të këtij ligji.

(2) Projektin e gjendjes së ndërtuar e përgatit personi juridik me licencë për projektim.

(3) Në rast se ndërtesa ndërtohet në përputhje me projektin themelor, pa ndryshime, projekti themelor njëkohësisht paraqet edhe projekt të gjendjes së ndërtuar.

(4) Nëse gjatë ndërtimit të ndërtesave lineare të infrastrukturës, ndërtimi i të cilave financohet me mjetet e Bashkimit Evropian ose ndonjë organizate tjetër ndërkombëtare, bëhen ndryshime gjatë ndërtimit pa zbatuar procedurën nga neni 69 i këtij ligji, hartohet projekti i gjendjes së ndërtuar, i cili verifikohet nga inxhinieri mbikëqyrës që ka mbikëqyrur ndërtimin e ndërtesës.

6. Krijimi dhe ruajtja e dokumentacionit të projektit

Neni 53

(1) Dokumentacioni i projektit përgatitet në formë elektronike në formë të përshtatshme në mënyrë të përcaktuar me rregulloren nga neni 54 i këtij ligji.

(2) Dokumentacioni i projektit së bashku me lejen e ndërtimit është dokument me vlerë të përhershme dhe organet kompetente janë të obliguara ta mbajnë në përputhje me ligjin.

(3) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, dokumentacioni i projektit për objektet në zonat zhvillimore teknologjike industriale i formuar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe nga persona juridikë, të cilat i ndërtojnë qiramarrësit dhe pronarët. të tokës në zonat e zhvillimit teknologjik industrial (me përjashtim të objekteve infrastrukturore brenda zonës, të cilat janë ndërtuar nga subjektet që ofrojnë shërbime publike që janë përgjegjëse për ndërtimin e energjisë elektrike, ujësjellësit, kanalizimeve, gazsjellësit dhe infrastrukturës së telekomunikacionit), për objektet në zonat e lira shëndetësore, si dhe për objektet në zonat industriale dhe të gjelbra të themeluara nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, të cilat i ndërtojnë pronarët e tokës në zonën industriale dhe të gjelbër, hartohet dhe vërtetohet me shkrim, në mënyrën e përcaktuar me rregulloren nga neni 54 i këtij ligji.

Член 67

(1) Инвеститорот е должен писмено да го пријави започнувањето на изградбата до надлежниот орган од членот 58 на овој закон, градежната инспекција и инспекцијата на трудот, пред започнувањето на изградбата.

(2) Во известувањето од ставот (1) на овој член инвеститорот е должен да ги назначи изведувачот и правното лице за вршење надзор со определен надзорен инженер. Доколку во текот на градењето се промени изведувачот или правното лице за вршење на надзор, односно определен надзорен инженер, инвеститорот е должен во рок од седум дена од настанатата промена да го извести надлежниот орган од ставот (1) на овој член за настанатата промена. За градби наменети за индивидуално домување со бруто развиена површина до 300 м² не е задолжително назначување на правно лице за вршење на надзор со определен надзорен инженер во известувањето од ставот (1) од овој член.

(3) Доколку инвеститорот не постапи согласно со ставовите (1) и (2) од овој член, надлежниот орган што го издал одобриенето за градба донесува акт за ништовност на одобриенето кој се доставува до органот надлежен за водење на јавната книга за запишување на правата на недвижностите и истиот е основ за бришење на сите прибележувања и предбележувања поврзани со недвижноста.

(4) Во случај на прекинување на изградбата инвеститорот е должен да преземе мерки за обезбедување на градбата, на соседните градби и на земјиштето.

(5) Советот на општината, односно советите на општините на градот Скопје, со одлука можат да определат временски период во текот на календарската година во кој не можат да се градат градби, односно да се изведуваат градежни работи на одредено туристичко подрачје. Инвеститорот е должен да ја усогласи изградбата, односно изведувањето на градежните работи, во согласност со одлуката, освен во случаите кога предмет на изградба е градба од јавен интерес утврден со закон.

(6) Советите на општините на градот Скопје, одлуката од ставот (5) на овој член ја донесуваат по претходно позитивно мислење од градот Скопје.

(7) Одлуката од ставот (5) на овој член не се применува за градби од јавен интерес утврден со закон.

(8) По исклучок советот на општината, односно советите на општините на градот Скопје можат да го утврдат изгледот на една или повеќе градби во

Нени 67

(1) Ndërtuesi është i obliguar t'ia raportojë me shkrim fillimin e ndërtimit organit kompetent nga neni 58 i këtij ligji, inspektimit ndërtimor dhe inspektimit të punës, para fillimit të ndërtimit.

(2) Në njoftimin nga paragrafi (1) i këtij neni, investitori është i obliguar që të caktojë kryerësin dhe personin juridik për mbikëqyrje me inxhinier mbikëqyrës të caktuar. Nëse gjatë ndërtimit ndryshon kontraktuesi ose personi juridik për mbikëqyrje, përkatësisht inxhinieri i caktuar mbikëqyrës, investitori është i obliguar që brenda shtatë ditëve nga ndryshimi ta njoftojë organin kompetent nga paragrafi (1) i këtij neni për ndryshimin e ndodhur Për objektet e destinuara për banim individual me sipërfaqe të zhvilluar bruto deri në 300 m², nuk është i detyrueshëm caktimi i personit juridik për mbikëqyrje me inxhinier mbikëqyrës të caktuar në njoftimin nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Nëse investitori nuk vepron në përputhje me paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, organi kompetent i cili e ka lëshuar lejen e ndërtimit nxjerr aktin për anulimin e lejes, të cilin ia dorëzon organit përgjegjës. për mbajtjen e librit publik për regjistrimin e të drejtave të paluajtshmërisë dhe është bazë për fshirjen e të gjitha komentëve dhe parakomentëve lidhur me paluajtshmërinë.

(4) Në rast të ndërprerjes së ndërtimit, ndërtuesi është i detyruar të marrë masa për sigurimin e ndërtimit, objekteve fqinje dhe tokës.

(5) Këshilli i komunës, përkatësisht këshillat e komunave të qytetit të Shkupit, me vendim mund të caktojnë periudhë kohore gjatë vitit kalendarik në të cilën nuk mund të ndërtohen objekte, përkatësisht nuk mund të kryhen punë ndërtimore. në një zonë të caktuar turistike. Investitori është i detyruar të harmonizojë ndërtimin, përkatësisht kryerjen e punimeve të ndërtimit, në përputhje me vendimin, me përjashtim të rasteve kur objekti i ndërtimit është një ndërtesë me interes publik të përcaktuar me ligj.

(6) Këshillat e komunave të qytetit të Shkupit vendimin nga paragrafi (5) i këtij neni e marrin pas mendimit të mëparshëm pozitiv nga qyteti i Shkupit.

(7) Vendimi nga paragrafi (5) i këtij neni nuk vlen për objektet me interes publik të përcaktuara me ligj.

(8) Me përjashtim, këshilli i komunës, përkatësisht këshillat e komunave të qytetit të Shkupit, mund të përcaktojnë pamjen e një

определено подрачје на територијата на општината, доколку утврдат дека тоа е од значење за општината, при што донесуваат програма која се состои од податоци и насоки за изгледот на градбата, односно градбите и графички приказ на утврдениот изглед.

(9) Во случаите од ставот (8) на овој член инвеститорот е должен изгледот на градбата да го усогласи со програмата, во спротивно надлежниот орган што го издал одобрението за градење донесува акт за ништовност на одобрението кој се доставува до органот надлежен за водење на јавната книга за запишување на правата на недвижностите и истиот е основ за бришење на сите прибележувања и предбележувања поврзани со недвижноста.

(10) При изградба на градбите чиј изглед е утврден согласно со ставот (8) на овој член, општината е должна да го ослободи инвеститорот 50% од плаќање на надоместок за уредување на градежното земјиште.

(11) Доколку е издадено одобрение за градење на електронски начин, известувањата од ставовите (1) и (2) на овој член инвеститорот ги доставува во електронска форма преку информацискиот систем е-одобрение за градење.

2. Документација на градилиште

Член 86

(1) Изведувачот на градбата е должен да ја има следнава документација:

1) решение за упис во Централниот регистар и соодветна лиценца издадена согласно со овој закон; 2) потврда за определен инженер за изведба и надзорен инженер на градилиштето; 3) одобрение за градење со основен проект;

4) извештај за извршена ревизија од ревидентот;

5) градежен дневник и градежна книга;

6) доказ за пропишан квалитет за вградените градежни производи, како и докази за потекло на градежно – техничкиот камен, градежниот песок и чакал;

7) елаборат за заштита при работа;

8) мислење за проектираниот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градбата, мислење за изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градбата во текот на изградбата и мислење за изведениот степен на механичка отпорност, стабилност и сезимичка заштита на градбата по изградба на целиот конструктивен систем на градбата;

9) комплетни податоци за учесниците во

ose më shumë objekteve në një zonë të caktuar të territorit të komunës, nëse përcaktojnë se është me rëndësi për komunën, ndërsa miraton një program që përbëhet nga të dhëna dhe udhëzime për pamjen e objektit, përkatësisht objekteve dhe paraqitje grafike të pamjes së vendosur.

(9) Në rastet nga paragrafi (8) i këtij neni, investitori është i obliguar që pamjen e objektit ta përafrojë me programin, në të kundërtën organi kompetent që e ka lëshuar lejen e ndërtimit nxjerr aktin e pavlefshmërisë së miratimi, i cili i paraqitet organit përgjegjës për administrimin e librit publik për regjistrimin e të drejtave të pasurive të paluajtshme dhe është bazë për fshirjen e të gjitha shënimeve dhe paranotimeve në lidhje me pasurinë e paluajtshme.

(10) Gjatë ndërtimit të objekteve, pamja e të cilave është përcaktuar në pajtim me paragrafin (8) të këtij neni, komuna është e obliguar që investitorit t'i liroj 50% të pagesës së kompensimit për rregullimin e tokës ndërtimore.

(11) Nëse leja e ndërtimit është lëshuar në mënyrë elektronike, investitori i dorëzon njoftimet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni në formë elektronike përmes sistemit informativ e-lejeve të ndërtimit.

2. Dokumentacioni i ndërtimit

Neni 86

(1) Kontraktuesi i ndërtimit është i detyruar të ketë dokumentacionin e mëposhtëm:

1) vendimin për regjistrim në Regjistrin Qendror dhe licencën përkatëse të lëshuar në pajtim me këtë ligj; 2) certifikatë për inxhinier të caktuar të performancës dhe inxhinier mbikëqyrës në kantiër;

3) lejimi i ndërtimit me projekt bazë;

4) raport për revizion të realizuar nga revidenti;

5) ditar ndërtimor dhe libër ndërtimor;

6) dëshmi për cilësinë e përcaktuar për prodhimet e ndërtuara ndërtimore, si dhe dëshmiit për prejardhje të gurit ndërtimoroteknik, rërë ndërtimore dhe zhavor

7) elaborat për mbrojtje gjatë punës;

8) mendimi për shkallën e projektuar të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes ndijore të ndërtimit, mendimi për shkallën e derivuar të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes ndijore të ndërtimit gjatë ndërtimit dhe mendimi për shkallën e derivuar të rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes ndijore të ndërtimit pas ndërtimit të të gjithë sistemit të ndërtimit;

изградбата и

10) друга документација ако со друг закон е пропишана обврска дека изведувачот треба да ја има на градилиштето.

(2) Во случаите кога постапката за издавање на одобрение за градење е спроведена на електронски начин изведувачот не е должен на градилиште да има основен проект и извештај за извршена ревизија од ревидентот.

(3) Во случаите кога е издадено одобрение за градење согласно со Законот за технолошки индустриски развојни зони и Законот за индустриски-зелени зони, изведувачот е должен на градилиштето да ја има документацијата врз основа на која е издадено одобрението за градење согласно Законот за технолошки индустриски развојни зони и Законот за индустриски-зелени зони.

Член 87

(1) Градбата ќе се стави во употреба по издавање на одобрение за употреба за градбите од прва категорија од член 57 на овој закон, по изготвување на извештај за извршен технички преглед од надзорен инженер во кој е констатирано дека градбата може да се стави во употреба за градбите од втора категорија, и за надградбите во случаите од членот 59-s став (1) од овој закон а градбите наменети за индивидуално домување со бруто развиена површина до 300 м² (освен надградбите во случаите од член 59-s став (1) на овој закон) ќе се стават во употреба по давање на изјава заверена кај нотар под полна материјална и кривична одговорност од изведувачот со која ќе потврди дека објектот е изграден во согласност со одобрението за градење и основниот проект или проектот на изведена состојба.

(2) Во случаите од членот 59 став (2) алинеја 5 од овој закон, кога градежната парцела е најмалку 90% сопственост на барателот во постапката за одобрение за градење, градбата ќе се стави во употреба по регулирање на имотноправните односи на целата градежна парцела, најдоцна до поднесување на одобрението за употреба односно до подготвување на извештајот за извршен технички преглед од надзорен инженер со доставување на доказот за сопственост за целата градежна парцела согласно со изводот од урбанистички план и геодетскиот елаборат за нумерички податоци до надлежниот орган.

(3) Одобрението за употреба за градбите од прва категорија од членот 57 на овој закон го издава надлежниот орган од членот 58 на овој закон кој го издал одобрението за градење, откако по техничкиот преглед ќе се утврди дека градбата е изградена во согласност со основниот проект или

9) të dhënat e plota për pjesëmarrësit në ndërtim dhe

10) dokumentacion tjetër nëse me ligj tjetër është parashikuar detyrim se realizuesi duhet ta ketë në kantier ndërtimi.

(2) Në rastet kur procedura për dhënien e lejes për ndërtim është zbatuar në mënyrë elektronike, realizuesi nuk është i detyruar në kantier ndërtimi të ketë projekt bazë dhe raport për revizion të realizuar nga revidenti.

(3) Në rastet kur leja e ndërtimit është lëshuar në pajtim me Ligjin për zonat zhvillimore teknologjike industriale dhe Ligjin për zonat e gjelbërta-industriale, realizuesi është i detyruar që në kantier ndërtimi të ketë dokumentacionin në bazë të të cilit është lëshuar leja për ndërtim në pajtim me Ligjin për zonat zhvillimore industriale teknologjike dhe Ligjin për zonat e gjelbërta-industriale.

Neni 87

(1) Ndërtimi do të vihet në shfrytëzim pas dhënies së lejes për shfrytëzim për objektet e kategorisë së parë nga neni 57 i këtij ligji, pas përgatitjes së raportit të kontrollit teknik nga inxhinieri mbikëqyrës në të cilin konstatohet se objekti mund të vihet në përdorim për objektet e kategorisë së dytë dhe për përmirësime në rastet nga neni 59 paragrafi (1) i këtij ligji dhe objektet e destinuara për banim individual me sipërfaqe të zhvilluar bruto deri në 300. m² (përveç përmirësimeve në rastet nga neni 59 paragrafi (1) i këtij ligji) do të vihet në përdorim pas dhënies së deklaratës së vërtetuar nga noteri me përgjegjësi të plotë materiale dhe penale nga kontraktori, e cila do të vërtetojë se objekti është ndërtuar në përputhje me lejen e ndërtimit dhe projektin bazë ose projektin e një shteti të prejardhur.

(2) Në rastet nga neni 59 paragrafi (2) paragrafi 5 i këtij ligji, kur parcela ndërtimore së paku 90% është në pronësi të aplikuesit në procedurën e miratimit të ndërtesës, objekti do të vihet në shfrytëzim pas rregullimit. të marrëdhënieve pasurore të të gjithë parcelës ndërtimore, jo më vonë se dorëzimi i miratimit për përdorim, pra deri në përgatitjen e raportit për kontrollin teknik të kryer nga inxhinieri mbikëqyrës me paraqitjen e dëshmisë së pronësisë për të gjithë parcelën ndërtimore. në përputhje me ekstraktin nga plani urbanistik dhe raportin gjeodezik për të dhënat numerike pranë organit kompetent.

(3) Lejen për shfrytëzim për objektet e kategorisë së parë nga neni 57 i këtij ligji e lëshon organi kompetent nga neni 58 i këtij ligji që e ka lëshuar lejen e ndërtimit, pasi nga kontrolli teknik konstatohet se objekti është

со проектот на изведена состојба доколку се извршени измени во текот на изградбата.

(4) Постапката за издавање одобрение за употреба се спроведува согласно со Законот за општата управна постапка, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

(5) Одобрението за употреба на објектот му се издава на инвеститорот врз основа на доказ од јавната книга за запишување на правата на недвижностите - имотен лист со запишано право на сопственост, други стварни права и сите предбелешки и прибелешки или друг доказ за стекнато право на градење согласно со закон.

(6) По исклучок од став (4) на овој член, за линиски инфраструктурни објекти кои што се државни патишта, локални патишта и улици, водоснабдителни и канализациони системи, железнички пруги, гасоводи, далноводи, продуктоводи, топловоди, нафтоводи, жичари, системи за наводнување и одводнување, магистрални и собирни улици на подрачјето на градот Скопје како и хидроцентрали и брани со акумулации, одобрението за употреба на објектот може да му се издаде на инвеститорот, доколку во постапка за експропријација е донесена одлука за воведување во владение на земјиштето согласно со Законот за експропријација.

(7) Против одобрението за употреба, односно против решението со кое се одбива барањето за издавање одобрение за употреба издадено од органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, односно од Дирекцијата за технолошки индустриски развојни зони, односно од Министерството за економија, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на одобрението, односно приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(8) Примерок од одобрението за употреба за градба се доставува до надлежната градежна инспекција, а за градба во која има засолниште се доставува и до органот надлежен за вршење на работите од областа на заштитата и спасувањето, заради водење на евиденција на засолништа.

(9) Кога одобрението за градење гласи на повеќе лица - инвеститори, во одобрението за употреба односно до изготвувањето на извештајот за извршен технички преглед од надзорниот инженер се наведуваат сите лица, а деловите на секој се изразуваат во идеални делови (дропки) или реални делови врз основа на одредбите од

ndërtuar në pajtim me projektin bazë ose me projektin në gjendje të përfunduar nëse janë bërë ndryshime gjatë ndërtimit.

(4) Procedura për dhënien e lejes për shfrytëzim realizohet në pajtim me Ligjin për procedurën e përgjithshme administrative, përveç nëse me këtë ligj është rregulluar ndryshe.

(5) Lejimi për shfrytëzimin e objektit i jepet investitorit në bazë të dëshmisë nga libri publik për regjistrimin e të drejtave të paluajtshmërisë - akt pronësie me të drejta pronësore të regjistruara, të drejta të tjera sendore dhe të gjitha vërejtjet dhe shënimet ose prova të tjera të një të drejte të fituar për ndërtim sipas ligjit.

(6) Me përjashtim të paragrafit (4) të këtij neni, për objektet e infrastrukturës lineare që janë rrugët shtetërore, rrugët dhe rrugët lokale, sistemet e ujësjellësit dhe kanalizimit, hekurudhat, gazsjellësit, linjat e transmetimit, tubacionet e prodhimit, gypat e ngrohjes, nafta, tubacionet, teleferiku, sistemet për ujitje dhe kullim, rrugët kryesore dhe kolektore në zonën e qytetit të Shkupit, si dhe hidrocentrale dhe diga me akumulime, miratimi për shfrytëzimin e objektit mund t'i jepet investitorit. , nëse në procedurën e shpronësimit është marrë vendim për marrjen në posedim të tokës në pajtim me Ligjin për Shpronësimin.

(7) Kundër lejes së shfrytëzimit, përkatësisht kundër zgjedhjes me të cilin refuzohet kërkesa për dhënien e lejes së përdorimit të lëshuar nga organi i administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e punëve nga lëmia e planifikimit hapësinor, gjegjësisht nga Drejtoria për Zonat Zhvillimore Industriale Teknologjike, d.m.th. nga Ministria e Ekonomisë mund të paraqesë ankesë në afat prej 15 ditësh nga dita e marrjes së miratimit, përkatësisht pranimit të vendimit, në Komisionin Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurat Administrative dhe Procedurat e Punësimit të Shkallës së Dytë.

(8) shembulli nga leimi për përdorim për ndërtim i dorëzohet inspektimit kompetent ndërtimor, ndërsa për ndërtimin në të cilin ka strehimore, i dorëzohet edhe organit përgjegjës për kryerjen e punëve nga sfera e mbrojtjes dhe shpëtimit. , me qëllim mbajtjen e evidencës së strehimoreve.

(9) Kur leja e ndërtimit u jepet disa personave - investitorëve, në lejen e përdorimit, d.m.th., deri në përgatitjen e raportit të kontrollit teknik nga inxhinieri mbikëqyrës, renditen të gjithë personat dhe pjesët e secilit janë të shprehura në pjesë ideale. fraksione) ose pjesë reale në bazë të dispozitave të marrëveshjes për

договорот за уредување на меѓусебните односи и делови во врска со градбата, потврден од нотар, а приложен во постапката за издавање на одобрение за градење.

(10) Во случаите од членот 62 став (2) од овој закон градбата се става во употреба, односно се издава одобрение за употреба или се изготвува извештај за технички преглед од надзорен инженер само за целата градба, откако ќе бидат изградени сите делови од градбата и градбата ќе претставува градежно-техничка и функционална целина.

(11) Формата и содржината на одобрението за употреба ја пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

Член 88

(1) Барањето за издавањето на одобрение за употреба го поднесува инвеститорот.

(2) Кон барањето од ставот (1) на овој член инвеститорот поднесува:

- основен проект, а доколку се извршени измени во текот на изградбата проект на изведена сосостојба кој во случаите од членот 51 став (4) од овој закон треба да биде заверен од надзорен инженер;

- завршен извештај на надзорен инженер со кој е потврдено дека градбата е изградена согласно основниот проект и одобрението за градење и

- извадок од јавната книга за запишување на правата на недвижностите за последната состојба на запишаните права на градбата (имотен лист), заради утврдување на правниот однос во врска со градбата меѓу инвеститорот и сопственикот на земјиштето.

(3) Во случаите кога е издадено одобрение за градење за линиски инфраструктурни објекти коишто се државни патишта, локални патишта и улици, водоснабдителни и канализациони системи железнички пруги, гасоводи и далноводи, продуктоводи, топловоди, нафтоводи, жичари, градби за производство на електрична енергија од обновливи извори, системи за наводнување и одводнување, базени на ниво на терен за јавна употреба, градби кои претставуваат заштитено недвижно културно наследство согласно со закон, како и за објекти за потребите на државни органи, агенции или фондови основани од Владата на Република Северна Македонија и правни лица во целосна или доминатна сопственост на Република Северна Македонија, со обврска инвеститорот да ги регулира имотноправните односи до поднесување на барањето за одобрение за употреба, односно до подготвување на извештајот за извршен технички преглед од

ррегуллин е марадхеневе те ндэрсјела dhe pjesëve që lidhen me ndërtimin, të vërtetuara nga noteri dhe që i bashkëlidhen procedurës për dhënien e lejes së ndërtimit.

(10) Në rastet nga neni 62 paragrafi (2) i këtij ligji, ndërtimi vihet në përdorim, gjegjësisht lëshohet leja për shfrytëzim ose përpilohet procesverballi i kontrollit teknik nga inxhinieri mbikëqyrës vetëm për tërë ndërtimin, pasi të jenë ndërtuar pjesë të ndërtimit dhe ndërtimi do të përfaqësojë një njësi ndërtimore-teknike dhe funksionale.

(11) Formën dhe përmbajtjen e autorizimit për shfrytëzim e përcakton ministri i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e punëve nga sfera e planifikimit hapësinor.

Neni 88

(1) Kërkesën për dhënien e lejes së përdorimit e paraqet investitori.

(2) Me kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni, investitori paraqet:

- projektin bazë, e nëse gjatë ndërtimit bëhen ndryshime, projekt i gjendjes së rrjedhur, i cili në rastet e nenit 51 paragrafi (4) të këtij ligji duhet të vërtetohet nga inxhinieri mbikëqyrës;

- raport të plotësuar nga inxhinieri mbikëqyrës që konfirmon se ndërtesa është ndërtuar në pajtim me projektin bazë dhe lejen e ndërtimit dhe

- ekstrakt nga libri publik për regjistrimin e të drejtave të pasurive të paluajtshme për gjendjen e fundit të të drejtave të ndërtimit të regjistruara (fletë pronësie), me qëllim përcaktimin e marrëdhënies juridike në lidhje me ndërtimin ndërmjet imvestitorit dhe pronarit të tokës.

(3) Në rastet kur është lëshuar leje ndërtimi për objektet e infrastrukturës lineare që janë rrugët shtetërore, rrugët dhe rrugicat lokale, sistemet e ujësjellësit dhe kanalizimeve, hekurudhat, gazpërçues dhe largpërçues, përçuesit e prodhimit, përpuesit e ngrohjes, përçuesit e naftës, ashensorë, ndërtesat për prodhimin e energjisë elektrike nga burimet e rinovueshme, sistemet e ujitjes dhe kullimit, pishinat për përdorim publik në nivel tokësor, ndërtesat që përfaqësojnë trashëgiminë kulturore të paluajtshme të mbrojtur në pajtim me ligjin, si dhe për objekte për nevojat e organeve shtetërore, agjencitë ose fondet e themeluara nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe persona juridikë në pronësi të plotë ose dominuese të Republikës së Maqedonisë së Veriut, me obligim të investitorit të rregullojë marrëdhëniet pronësore deri në dorëzimin e kërkesës për

надзорен инженер, покрај документацијата од ставот (2) на овој член, инвеститорот е должен со барањето да достави геодетски елаборат за нумерички податоци и доказ за решени имотноправни односи.

(4) По исклучок од став (3) на овој член, за линиски инфраструктурни објекти кои што се државни патишта, локални патишта и улици, водоснабдителни и канализациони системи, железнички пруги, гасоводи, далноводи, продуктоводи, топловоди, нафтоводи, жичари, системи за наводнување и одводнување, магистрални и собирни улици на подрачјето на градот Скопје како и хидроцентрали и брани со акумулации, за кои во постапка за експропријација е донесена одлука за воведување во владение на земјиштето согласно Законот за експропријација, покрај документацијата од став (2) на овој член, инвеститорот е должен со барањето да достави одлука за воведување во владение на земјиштето донесена согласно со Законот за експропријација.

(5) Во случаите кога е издадено одобрение за градење за градба за која се применува Правилникот за енергетски карактеристики на зградите покрај документацијата од став (2) на овој член, инвеститорот со барањето доставува и сертификат за енергетски карактеристики на зградата издаден од трговец поединец или правно лице кое поседува лиценца за вршење на енергетска контрола.

(6) Доколку во постапка за одобрение за употреба се врши приклучување на градби на постојни преносни и дистрибутивни далноводи и трафостаници за кои операторот на дистрибутивниот или преносниот систем не располага со доказ дека истите се изградени согласно со закон, инвеститорот е должен да достави како доказ согласност од операторот на чија мрежа се приклучува и изјава заверена кај нотар дадена под полна материјална и кривична одговорност во прилог на согласноста, со која операторот потврдува дека постојните преносни и дистрибутивни далноводи и трафостаници се негова сопственост или негово основно средство за работа.

(7) Согласноста и изјавата од ставот (6) на овој член, операторот на дистрибутивниот или преносниот систем по доставено барање на инвеститорот задолжително ја доставува во рок од седум дена.

Член 89

(1) Надлежниот орган од членот 58 на овој закон е должен по приемот на барањето за издавање

miratim për shfrytëzim, d.m.th. përgatitet procesverbali për kontrollin teknik të kryer nga inxhinieri mbikëqyrës, përveç dokumentacionit nga paragrafi (2) i këtij neni, investitori është i detyruar të dorëzojë raport gjeodezik për të dhënat numerike dhe vërtetimin e marrëdhënieve pasurore të zgjidhura.

(4) Me përjashtim të paragrafit (3) të këtij neni, për objektet e infrastrukturës lineare që janë rrugët shtetërore, rrugët dhe rrugicat lokale, sistemet e ujësjellësit dhe kanalizimit, hekurudhat, gazsjellësit, linjat e transmetimit, tubacionet e prodhimit, gypat për ngrohje, nafta, tubacione, teleferikë, sisteme për ujitje dhe kullim, rrugë kryesore dhe kolektore në zonën e qytetit të Shkupit, si dhe hidrocentrale dhe diga me rezervuarë, për të cilat në procedurë të shpronësimit është marrë vendim për marrjen në posedim të tokës në pajtim me Ligjin për shpronësim, përveç dokumentacionit nga paragrafi (2) i këtij neni, investitori është i obliguar me kërkesën që të paraqesë vendim për futjen në posedim të tokës të miratuar në pajtim me Ligjin për shpronësim.

(5) Në rastet kur për objektin për të cilin zbatohet Rregullorja për karakteristikat energjetike të ndërtesave është lëshuar leje ndërtimi, përveç dokumentacionit nga paragrafi (2) të këtij neni, investitori me kërkesë duhet të dorëzojë edhe vërtetim mbi karakteristikat energjetike të objektit të lëshuar nga një tregtar individual ose një person juridik që zotëron licencë për kryerjen e kontrollit të energjisë.

(6) Nëse në procedurën e miratimit për shfrytëzim, bëhet kyçja e ndërtesave në linjat ekzistuese të transmetimit dhe shpërndarjes dhe nënstacioneve të energjisë elektrike për të cilat operatori i sistemit të shpërndarjes ose transmetimit nuk ka dëshmi se janë ndërtuar në pajtim me ligj, investitori është i detyruar të paraqesë si provë pëlqimin nga operatori në rrjetin e të cilit është i lidhur dhe një deklaratë noteriale të dhënë nën përgjegjësinë e plotë materiale dhe penale krahas pëlqimit, me të cilën operatori konfirmon se linjat ekzistuese të transmetimit dhe shpërndarjes dhe nënstacionet janë pronë e tij ose mjeti i tij kryesor i punës.

(7) Operatori i sistemit të shpërndarjes ose bartjes duhet të dorëzojë marrëveshjen dhe deklaratën nga paragrafi (6) i këtij neni me kërkesë të investitorit në afat prej shtatë ditësh.

Neni 89

(1) Organi kompetent nga neni 58 i këtij ligji është i obliguar që pas pranimit të kërkesës

на одобрение за употреба да изврши технички преглед на градбата.

(2) Во случај на непотполно барање надлежниот орган е должен во рок од седум дена од приемот на барањето да побара дополнување.

(3) Техничкиот преглед на градбата го врши комисија во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на потполно барање. Комисијата е составена од најмалку три члена и нивни заменици, со овластување за надзорен инженер издадено согласно со овој закон, во зависност од категоријата на градбата на која се врши технички преглед, а за електронските комуникациски мрежи и средства, потребно е во комисијата да има најмалку два члена од Агенцијата за електронски комуникации.

(4) Комисијата за технички преглед на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон ја формира надлежниот орган од членот 58 од овој закон кој го издал одобрението за градење.

(5) За градбите од втора категорија од членот 57 на овој закон и за надградбите во случаите од членот 59-s став (1) од овој закон, техничкиот преглед го врши надзорниот инженер за што изготвува извештај за извршен технички преглед. Извештајот се доставува до општината каде што е изграден објектот заедно со геодетски елаборат од извршен премер на објектот и доказ за платени трошоци за запишување на објектот во јавните книги на недвижности согласно со пресметката од членот 59 став (15) на овој закон.

(6) За градбите наменети за индивидуално домување со бруто развиена површина до 300 м² (освен за надградбите во случаите од членот 59-s став (1) на овој закон) не се врши технички преглед а изведувачот е должен да даде изјава заверена кај нотар под полна материјална и кривична одговорност со која ќе потврди дека објектот е изграден во согласност со одобрението за градење и основниот проект или проектот на изведена состојба. Изјавата со која се потврдува дека објектот е изграден во согласност со одобрението за градење и основниот проект или проектот на изведена состојба се доставува до општината каде што е изграден објектот заедно со геодетски елаборат од извршен премер на објектот и доказ за платени трошоци за запишување на објектот во јавните книги на недвижности согласно пресметката од член 59 став (15) на овој закон.

Член 90

(1) Надлежниот орган од членот 58 на овој закон

për dhënien e lejes për përdorim, të kryejë kontroll teknik të objektit.

(2) Në rast të kërkesës jo të plotë, organi kompetent është i detyruar të kërkojë shtesë në afat prej shtatë ditësh nga pranimi i kërkesës.

(3) Shqyrtimin teknik të ndërtimit e kryen komisioni në afat prej 15 ditësh nga dita e paraqitjes së kërkesës së plotë. Komisioni përbëhet nga të paktën tre anëtarë dhe zëvendësit e tyre, me autorizimin e inxhinierit mbikëqyrës të lëshuar në pajtim me këtë ligj, në varësi të kategorisë së ndërtimit në të cilin kryhet kontrolli teknik, si dhe për rrjetet dhe mjetet e komunikimit elektronik, është e nevojshme në komisionin të ketë të paktën dy anëtarë nga Agjencia për Komunikime Elektronike.

(4) Komisionin për shqyrtim teknik të objekteve të kategorisë së parë nga neni 57 i këtij ligji e themelon organi kompetent nga neni 58 i këtij ligji që ka lëshuar lejen e ndërtimit.

(5) Për ndërtimet e kategorisë së dytë nga neni 57 i këtij ligji dhe për përmirësimet në rastet nga neni 59-x paragrafi (1) të këtij ligji, kontrollin teknik e kryen inxhinieri mbikëqyrës, për të cilin përgatit raport për kontrollin teknik. Raporti i dorëzohet komunës ku është ndërtuar objekti së bashku me raportin gjeodezik nga rilevimi ekzekutiv i objektit dhe vërtetimin e shpenzimeve të paguara për regjistrimin e objektit në librat e patundshmërive publike në pajtim me përlllogaritjen nga neni 59 paragrafi (15).) të këtij ligji.

(6) Për objektet e destinuara për banim individual me sipërfaqe të zhvilluar bruto deri në 300 m² (përveç përmirësimeve në rastet e nenit 59-x paragrafi (1) të këtij ligji) nuk kryhet kontroll teknik dhe kryerësi. detyrohet të japë deklaratë të vërtetuar në noter në përgjegjësi të plote materiale dhe penale me të cilën do të vërtetoje se objekti është ndërtuar në përputhje me lejen e ndërtimit dhe projektin baze ose projektin të gjendjes së realizuar. Deklarata që vërteton se objekti është ndërtuar në përputhje me lejen e ndërtimit dhe projektin bazë ose projektin e shtetit të përfunduar i dorëzohet komunës ku është ndërtuar objekti, së bashku me një raport gjeodezik nga rilevimi ekzekutiv i objektit dhe vërtetimin e shpenzimeve të paguara për regjistrimin e objektit në librat publik të patundshmërive sipas llogaritjes nga neni 59 paragrafi (15) i këtij ligji..

Neni 90

(1) Organi kompetent nga neni 58 i këtij ligji

го организира техничкиот преглед и ги известува учесниците во изградбата за местото, денот и часот на вршењето на техничкиот преглед.

(2) Комисијата што врши технички преглед за својата работа составува записник во кој констатира дали:

- дали градбата е изградена согласно основниот проект или проектот на изведена состојба и одобрението за градење, а во случаите од членот 51 став (4) од овој закон дали градбата е изградена согласно проектот на изведена состојба заверен од надзорен инженер,

- градбата е со фасада и може да се употребува,
- има одредени недостатоци кои мораат да бидат отстранети за да може да се издаде одобрение за употреба и

- има недостатоци кои ги нарушуваат основните барања на градбата кои се однесуваат на механичката отпорност, стабилност и сеизмичка заштита и ќе предложи за таа градба да не се издаде одобрение за употреба.

(3) Надзорниот инженер кој врши технички преглед за градбите од втора категорија од членот 57 на овој закон и за надградбите во случаите од членот 59- s став (1) од овој закон, во извештајот за извршен технички преглед констатира дали градбата е изградена согласно основниот проект или проектот на изведена состојба и одобрението за градење, а во случаите од членот 51 став (4) од овој закон дали градбата е изградена согласно проектот на изведена состојба заверен од надзорен инженер, дали градбата е со фасада и може да се употребува, дали има одредени недостатоци кои мора да бидат отстранети и дали има одредени недостатоци кои ги нарушуваат основните барања на градбата кои се однесуваат на механичката отпорност, стабилност и сеизмичка заштита поради кои градбата не може да се стави во употреба.

(4) Во случаите од членот 59 став (17) од овој закон Комисијата, односно надзорниот инженер што врши технички преглед, задолжително констатира дали инвеститорот ги регулирал имотноправните односи за целата градежна парцела, а доколку истите не се целосно регулирани, градбата не може да се стави во употреба.

(5) По исклучок од ставот (4) на овој член, за линиски инфраструктурни објекти кои што се државни патишта, локални патишта и улици, водоснабдителни и канализациони системи, железнички пруги, гасоводи, далноводи, продуктоводи, топоводи, нафтоводи, жичари системи за наводнување и одводнување, магистрални и собирни улици на подрачјето на градот Скопје како и хидроцентрали и брани со акумулации, градбата може да се стави во

organizon kontrollimin teknik dhe i njofton pjesëmarrësit në ndërtim për vendin, ditën dhe orën e kryerjes së kontrollit teknik.

(2) Komisioni që kryen shqyrtim teknik për punën e tij përpilon procesverbal në të cilin konstaton nëse:

- nëse objekti është ndërtuar në përputhje me projektin bazë apo me projektin e gjendjes së realizuar dhe me lejen e ndërtimit, dhe në rastet e nenit 51 paragrafi (4) të këtij ligji, nëse objekti është ndërtuar sipas projektit të realizuar i certifikuar nga inxhinieri mbikëqyrës,

- ndërtimi ka fasade dhe mund te përdoret,
- ka disa mangësi që duhen hequr për të mundësuar lëshimin e lejes së përdorimit dhe
- ka mangësi që cenojnë kërkesat bazë të objektit, të cilat i referohen rezistencës mekanike, qëndrueshmërisë dhe mbrojtjes sizmike dhe do të propozohet që për atë objekt të mos jepet leje përdorimi.

(3) Inxhinieri mbikëqyrës i cili kryen kontroll teknik për ndërtimet e kategorisë së dytë nga neni 57 i këtij ligji dhe për përmirësimet në rastet nga neni 59-x paragrafi (1) të këtij ligji, në raportin për teknikën. në inspektim thuhet nëse objekti është ndërtuar në përputhje me projektin bazë apo me projektin e gjendjes së prejardhur dhe me lejen e ndërtimit, dhe në rastet e nenit 51 paragrafi (4) të këtij ligji, nëse objekti është ndërtuar sipas projektit të gjendja e prejardhur e vërtetuar nga inxhinier mbikëqyrës, nëse ndërtesa ka fasadë dhe mund të përdoret, nëse ka mangësi të caktuara që duhen eliminuar dhe nëse ka disa mangësi që cenojnë kërkesat bazë të ndërtesës në lidhje me rezistencën mekanike, qëndrueshmërinë dhe sizmik. mbrojtje për shkak të së cilës ndërtesa nuk mund të vihet në përdorim.

(4) Në rastet nga neni 59 paragrafi (17) i këtij ligji, Komisioni, përkatësisht inxhinieri mbikëqyrës i cili e kryen kontrollin teknik, duhet të konstatojë nëse investitori i ka rregulluar marrëdhëniet pronësore për tërë parcelën ndërtimore dhe nëse nuk janë plotësisht të rregulluara, ndërtimi nuk mund të vihet në përdorim.

(5) Me përjashtim të paragrafit (4) të këtij neni, për objektet e infrastrukturës lineare që janë rrugët shtetërore, rrugët dhe rrugët lokale, ujësjellës-kanalizimet, hekurudhat, gazsjellësit, linjat e transmetimit, tubacionet e prodhimit, gypat e ngrohjes, nafta. tubacionet, sistemet kabllore për ujitje dhe kullim, rrugët kryesore dhe kolektorë në zonën e qytetit të Shkupit si dhe hidrocentralet dhe digat me akumulime, objekti mund të vihet në përdorim

употреба доколку во постапка за експропријација е донесена одлука за воведување во владение на земјиштето согласно Законот за експропријација.

(6) Во случаите кога при вршење на технички преглед на градба за потребите на државни органи, агенции и фондови основани од Република Северна Македонија и правни лица во целосна или доминантна сопственост на Република Северна Македонија, како и градби наменети за основно, средно и високо образование и градби за научно-истражувачката дејност, Комисијата односно надзорниот инженер констатираат дека не е изграден локален пат или улица на кои треба да се приклучи градбата, истата може да се стави во употреба, доколку при вршење на техничкиот преглед согласно ставовите (2) и (3) на овој член не се утврдени други недостатоци поради кои градбата не може да се стави во употреба.

(7) Формата и содржината на извештајот за извршен технички преглед од надзорен инженер за градбите од втора категорија ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на уредувањето на просторот.

Член 94

(1) Одобрение за употреба за градба од прва категорија од членот 57 на овој закон, може на барање на инвеститорот да се издаде и за еден или повеќе нејзини делови, ако претставуваат градежна и функционална целина, како фазна градба.

(2) За градбите од втора категорија од членот 57 на овој закон, на барање на инвеститорот, може да се изготви извештај за извршен технички преглед за еден или повеќе делови за градбата, ако претставуваат градежна и функционална целина како фазна градба.

неше në procedurën e shpronësimit është marrë vendim. ta marrë në posedim tokën në pajtim me Ligjin për Shpronësimin.

(6) Në rastet kur kryhet kontroll teknik i objektit për nevoja të organeve shtetërore, agjencive dhe fondeve të themeluara nga Republika e Maqedonisë së Veriut dhe personave juridikë në pronësi të plotë ose dominuese të Republikës së Maqedonisë së Veriut, si dhe objekteve të destinuara për arsimin fillor, të mesëm dhe të lartë dhe ndërtimet për veprimtarinë shkencore dhe hulumtuese, Komisioni, përkatësisht inxhinieri mbikëqyrës, konstaton se nuk është ndërtuar asnjë rrugë apo rrugë lokale në të cilën duhet të lidhet ndërtesa, mund të vihet në përdorim. nëse gjatë ekzaminimit teknik në pajtim me paragrafët (2) dhe (3) nuk janë konstatuar mangësi të tjera në këtë nen, për shkak të të cilave objekti nuk mund të vihet në përdorim.

(7) Formën dhe përmbajtjen e raportit për shqyrtimin teknik të kryer nga inxhinieri mbikëqyrës për ndërtesat e kategorisë së dytë, e përcakton ministri i ngarkuar me organin e administratës shtetërore përgjegjës për punët nga lëmua e planifikimit hapësinor.

Neni 94

(1) Pëlqimi për shfrytëzimin e ndërtimit të kategorisë së parë nga neni 57 i këtij ligji mund të jepet me kërkesë të investitorit për një ose më shumë pjesë të tij, nëse paraqesin njësi ndërtimore dhe funksionale, si ndërtim me faza.

(2) Për ndërtimet e kategorisë së dytë nga neni 57 i këtij ligji, me kërkesë të investitorit, mund të përgatitet raport i shqyrtimit teknik për një ose më shumë pjesë të ndërtimit, nëse ato paraqesin njësi ndërtimore dhe funksionale si ndërtimi me faza.

**ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ НА ПРОПИСОТ
СО ЗАКОНОДАВСТВОТО НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА СО КОРЕСПОНДЕНТНА ТАБЕЛА**

1. Правен пропис
1.1. Назив на прописот <i>ПРЕДЛОГ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ГРАДЕЊЕ</i>
1.2. Предлагач <i>МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ</i>
1.3. ЕПП број
1.4. Број и назив на поглавјето од правото на ЕУ согласно Националната програма за усвојување на правото на ЕУ

2. Усогласеност на предлогот на прописот со одредбите на Спогодбата за стабилизација и асоцијација меѓу Република Македонија и Европските заедници и нивните земји членки
2.1. Одредба од Спогодбата која се однесува на нормативната содржина на прописот /
2.2. Дали правниот пропис е во согласност со одредбите од Спогодбата ☐ Да ☐ Не
2.3. Причини за неисполнување, односно делумно исполнување на обврските кои произлегуваат од наведените одредби на Спогодбата /

3. Усогласеност на предлогот на прописот со изворите на правото на Европската унија
3.1. Одредби на примарните извори на правото на ЕУ
3.2. Степен на усогласеност со секундарните извори од правото на ЕУ ЕУ пропис -CELEX бр. ☐ потполна усогласеност ☐ делумна усогласеност ☐ неусогласеност
ЕУ пропис -CELEX бр. ☐ потполна усогласеност ☐ делумна усогласеност ☐ неусогласеност
3.3. Причини за делумна усогласеност или неусогласеност со секундарните извори на правото /
3.4. Усогласеност со останати извори на правото на ЕУ Изградбата на Коридорите 8 и 10 се од клучно значење и во контекст на индикативното проширување на трансевропската транспортна мрежа кон Западен Балкан, вклучително и Северна Македонија, во согласност со Регулативата 1315/2013 на Европскиот парламент и на Советот на Европа и Делегираната регулатива на Комисијата (ЕУ) 2016/758.
3.5. Рок во кој е предвидено постигнување на потполна усогласеност на предлогот на прописот со правото на Европската унија

3.6. Кореспондентна табела (прилог)

4. Превод на изворите на правото на Европската унија и правниот пропис

4.1. Дали горенаведените извори на правото на ЕУ се преведени на македонски јазик и ако се преведени, наведете го изворот на преводот.

ДА

Верзија МК

НЕ

Извор:

Доколку извор на преводот не е Секретаријатот за европски прашања, преводот задолжително треба да се достави до Секретаријатот за европски прашања.

4.2. Достапност на преводот на изворите на правото на ЕУ

4.3. Дали предлог прописот е преведен на англиски јазик?

ДА

НЕ

4.4. Достапност на преводот на предлог прописот

5. Стручна помош и мислење

(Европска комисија, КАРДС, ИПА, ТАИЕХ, SIGMA, држава членка на ЕУ, Совет на Европа, домашни стручњаци и др.)

5.1. Учество на техничка помош и консултанти во изработката на предлогот на прописот

5.2. Дадено мислење за усогласеноста на прописот

Раководител на надлежниот сектор

Име презиме:

Звање и работно место:

Ве молиме изберете звање

Потпис:

Датум:

Раководно лице/функционер во органот изработувач на правниот пропис

Име презиме:

Потпис:

Датум:

Раководно лице/функционер во органот предлагач на правниот пропис

Име и презиме:

Потпис:

Датум:

